

Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Terv 2021

BÁZISÉV: 2019

Készítette:

NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt.
1036 Budapest, Lajos u. 103.

2020. augusztus 19.

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés, előzmények.....	4
2	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás jelenlegi rendszere	6
2.1	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási területek	6
2.2	Intézményrendszer.....	8
2.3	Szabályozás és követelmények.....	11
2.3.1	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást meghatározó főbb szabályzók ..	11
2.3.2	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szabályozó kormányrendeletek	13
2.3.3	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra alkalmazandó miniszteri rendeletek	13
2.3.4	Egyéb, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos előírások	13
2.4	A magyar hulladékgazdálkodás alapadatai	15
3	Az országos célok meghatározása.....	18
3.1	A vonatkozó európai uniós és hazai kötelezettségek.....	18
3.2	A hulladékgazdálkodás fejlesztésének irányai.....	18
3.2.1	Mennyiségi célkitűzések.....	18
3.2.2	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás fejlesztési irányai	19
3.3	A körkörös gazdálkodás megvalósítása az Európai Unió irányelvei alapján	21
3.4	A közszolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolása.....	22
3.5	Az adott területen minimálisan ellátandó közszolgáltatási feladatok	23
3.6	Az infrastrukturális erőforrások optimális használatának rendszere.....	24
3.6.1	Az erőforrások optimális használatához kapcsolódó követelmények	25
3.6.2	Új erőforrás beállítása.....	25
3.6.3	A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer elemek fejlesztésére vonatkozó feltételek, célok, irányok meghatározása	26
4	Közszolgáltató tevékenységének megfelelésére vonatkozó feltételek meghatározása ..	31
4.1	Minimálisan ellátandó feladatok.....	31
4.2	Kezelendő hulladékáramok nevesítése	31
4.3	Közszolgáltatás keretében alkalmazandó létesítmények, berendezések, eszközök ..	32
4.4	Adatszolgáltatások teljessége	33
4.5	Elkülönített hulladékgyűjtés minimális infrastrukturális és minőségi feltételei.....	33
4.6	A közszolgáltatás keretében kinyerendő haszonanyagok aránya	34
4.7	Közszolgáltatóra vonatkozó pénzügyi, gazdasági minimumfeltételek	36
4.8	A közszolgáltatási tevékenységre vonatkozó minimum műszaki feltételek	36
5.	Az OHKT-ban foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedések, feladatok.....	37
6.	Összefoglalás.....	38
7.	Mellékletek	39
1.	melléklet: Vonatkozó legfontosabb jogszabályok jegyzéke	39

2.	melléklet: Fogalomjegyzék.....	40
3.	melléklet: Rövidítésjegyzék.....	43
4.	melléklet: Hasznosításra átadott frakciók minőségi követelményei	44

1 Bevezetés, előzmények

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) kimondja, hogy a környezetvédelmi igazgatási szerv a hulladékgazdálkodás stratégiai célkitűzéseinek, a Ht.-ben megállapított célok elérésének, továbbá az alapvető hulladékgazdálkodási elvek érvényesítésének érdekében elkészíti az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (a továbbiakban: OHT), és annak részeként az Országos Megelőzési Programot (a továbbiakban: OMP).

A Ht. kimondja továbbá, hogy az állami hulladékgazdálkodási közfeladat keretében az állam elkészíti az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervet (a továbbiakban: OHKT).

Az OHKT többek között meghatározza a közszolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolását, valamint az adott területen minimálisan ellátandó hulladékgazdálkodási feladatokat.

A Ht. értelmében a Koordináló szerv megállapítja, hogy

- az adott közszolgáltató tevékenysége megfelel-e az OHKT-ben foglaltaknak, és arról véleményt állít ki (a továbbiakban: megfelelési vélemény),
- az adott hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer elem fejlesztése megfelel-e az OHKT-nek.

A Kormány 1250/2016. (V. 27.) Korm. határozatával az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervre vonatkozó részletes szabályokról szóló 68/2016. (III. 31.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 68/2016. (III. 31.) Korm. rendelet] 4. §-a alapján elfogadta az első, 2016. évre szóló Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervet, majd a 2003/2017. (XII. 22.) Korm. határozattal a következő évi tervet. A rendelet alapján a Koordináló szerv felülvizsgálta a hatályban lévő OHKT-t és elkészítette a 2021. évre vonatkozó dokumentációt.

Jelen dokumentum megfelel a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet] előírásainak. Az OHKT bemutatja és tartalmazza az elmúlt időszak hazai közszolgáltatást érintő hulladékgazdálkodási eredményeit, helyzetértékelést ad az eltelt időszakra vonatkozóan, és magában foglalja a 2021-es évre vonatkozó közszolgáltatási szakpolitikai célkitűzéseket, a szakterületi célok eléréséhez szükséges intézkedéseket (tekintettel az OHT 2014-2020 időszakra vonatkozó előírásaira, előrejelzéseire is).

Az OHKT célkitűzéseit alapvetően meghatározzák a hulladékról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (a továbbiakban: HKI) foglalt előírások. A HKI intézkedéseket állapít meg a környezet és az emberi egészség védelme érdekében, amelyet a hulladékképződés és -gazdálkodás káros hatásainak megelőzése vagy csökkentése, valamint az erőforrás-felhasználás globális hatásainak csökkentése és e felhasználás hatékonyságának javítása révén kíván megvalósítani. A HKI számszerű elvárásokat is megfogalmaz a papír, műanyag, fém és üveg (beleértve a társított hulladékot is) frakciók újrahasznosítására vonatkozóan 2021-ra.

A körforgásos gazdaság elveinek előmozdítása és az erőforrás hatékonyságának javítása érdekében figyelembe vettük az alábbi irányelvekben foglaltakat is:

- az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/850 irányelve a hulladéklerakókról szóló 1999/31/EK irányelv módosításáról;

- az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/851 irányelve a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv módosításáról;
- az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/852 irányelve a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv módosításáról;

Az OHKT célkitűzései szempontjából figyelembe kell venni továbbá a 2007-2013 közötti időszakra vonatkozó Környezet és Energia Operatív Program (a továbbiakban: KEOP) és a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (a továbbiakban: KEHOP) projektekből származó kötelezettségeket (fenntartási időszak, illetve indikátor vállalások) is.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer működtetésének alapvető célkitűzései, amelyeknek az OHKT tartalmilag is eleget kíván tenni, a következők:

1. A rezsicsökkentés fenntartásának megőrzése.
2. Egységes színvonalú szolgáltatás biztosítása.
3. A közszolgáltatáson belül országosan tapasztalható eltérések kiegyenlítése.
4. A közszolgáltatás finanszírozási rendszerének fenntartható pályára állítása, a finanszírozás normatívvá tétele.
5. A hazai hulladékgazdálkodási rendszerek felülvizsgálata, optimalizálása.
6. A közszolgáltatáshoz tartozó rendszerelemek fejlesztése.
7. A települési hulladék részét képező papír-, műanyag-, fém- és üveghulladék (PMFÜ, beleértve a társított hulladékot is) hasznosításának elősegítése az előírt hasznosítási arányok teljesítése érdekében.
8. A környezet védelme.
9. Az egészséges környezethez való hozzájárulás.
10. A Kormány hulladékgazdálkodással kapcsolatos stratégiai célkitűzései.

2 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás jelenlegi rendszere

2.1 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási területek

A 2019. szeptember 30-i állapot szerint 25 HGR régió területén 27+1 közszolgáltató működik. A HGR régiók alapadatait az alábbi táblázat mutatja be:

HGR régió	Terület (hektár)	Lakónépesség	Lakások száma	Népsűrűség (fő/km ²)
Dél-Alföld	562 971	334 264	166 928	59
Dél-Balaton	293 583	145 660	72 850	50
Dél-Dunántúl	495 623	392 525	181 749	79
Dél-Pest	86 588	349 333	131 107	403
Duna-Tisza köze	601 994	593 623	250 472	99
Duna-Vértes	260 021	430 553	174 904	166
Észak-Alföld	620 609	563 552	223 720	91
Észak-Balaton	329 824	274 276	122 898	83
Észak-Pest*	235 759	316 686	125 269	134
Fejér	239 712	283 675	119 913	118
Főváros	73 152	1 857 638	960 690	2 539
Győr	237 378	265 416	112 516	112
Hajdúság	596 925	518 606	228 337	87
Heves	201 085	181 237	86 298	90
Homokhátság	887 214	473 891	234 410	53
Kaposmente	309 720	187 768	84 156	61
Karcag-Tiszafüred	231 312	104 094	46 654	45
Közép-Duna	472 586	311 151	136 478	66
Miskolc-Zemplén	697 702	631 859	280 680	91
Nyugat-Dunántúl	608 667	492 291	213 635	81
Szeged	80 690	201 287	98 363	249
Szolnok	304 330	231 420	109 748	76
Zagyva-térsége*	410 737	333 779	151 032	81
Zala-Dél	218 450	119 415	56 521	55
Zala-Észak	245 624	178 757	86 163	73
Összesen	9 302 256	9 772 756	4 455 491	105

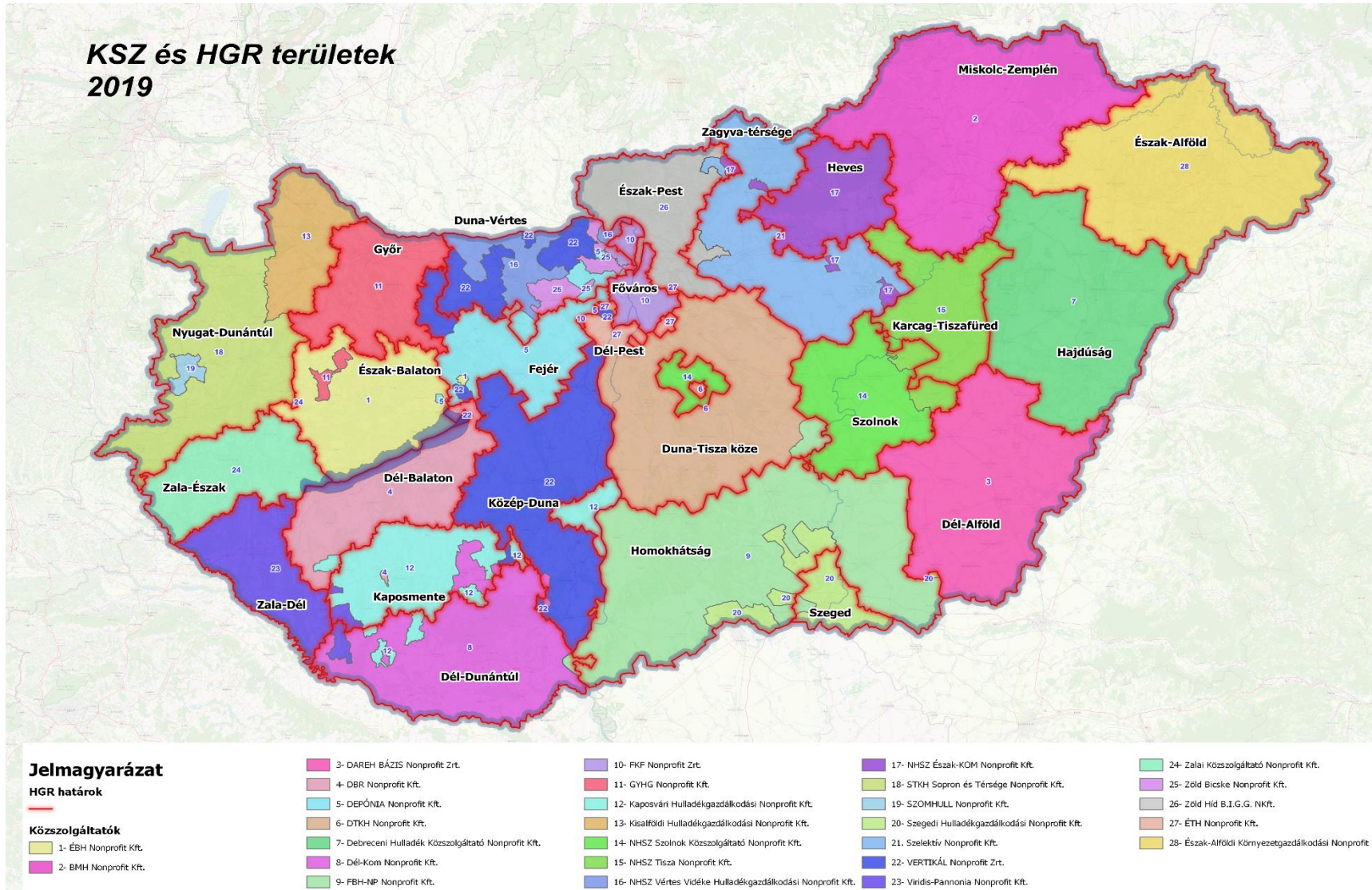
1. táblázat: A hulladékgazdálkodási régiók alapadatai, 2018 (forrás: NHKV, KSH)

*Szükségellátással érintett terület

Bár az integráció folyamata annyiban lezajlottnak tekinthető, hogy a HGR régiók kijelölésre kerültek, a legtöbb régióban megtörtént a közszolgáltatók koncentrációja. Mindössze kettő olyan régió van, ahol 2 nevesített közszolgáltató működik és egy régióban látja el a hulladékgazdálkodási feladatokat a közszolgáltató szükségellátás keretében.

Az alábbi térképen látható a HGR régiók és a közszolgáltatók területi lefedettsége 2019-ben.

KSZ és HGR területek 2019

1. ábra: Közzolgáltatók és a HGR régiók (adatok forrása: NHKV, 2019. év)

2.2 Intézményrendszer

Az egyes szereplők feladatai a következők:

Az önkormányzatok

Az Alaptörvény az önkormányzatok hatáskörébe a helyi közügyek önálló intézését ill. a helyi közhatalom gyakorlását rendeli. Ezek a feladatok a helyi érdekű közügyek széles körére terjednek ki. A helyi önkormányzati törvény (Ötv.) ide sorolja a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását (pl. hulladékgazdálkodás), a közhatalom helyi gyakorlását, valamint mindezek feltételeinek helyi megteremtését. Az Ötv. rögzíti azokat a feladatokat, amelyekről minden települési önkormányzat köteles gondoskodni.

Az önkormányzati rendelet területi hatálya csak az adott településre vagy megyére, személyi hatálya pedig annak lakosaira, valamint a településsel, megyével valamilyen módon kapcsolatban állókra (pl. annak jelképeit használókra, ingatlanhasználókra, a településen működő cégekre stb.) terjed ki. (Kivételt jelent e szabály alól, amikor a település önkormányzata bizonyos esetekben, közös feladatellátás esetén átadhatja rendeletalkotási jogát egy másik település önkormányzatának, vagy önkormányzati társulásnak.)

Az önkormányzatok felelősek az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásért, ennek keretében az önkormányzat közigazgatási területén a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás helyi szintű részletszabályainak meghatározásáért, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltató kiválasztásáért, a közszolgáltatási szerződés megkötésért.

Az önkormányzatok (illetve társulásaik) jelentős részben tulajdonosai a hulladékgazdálkodási feladatokat ellátó cégeknek, a hulladékgazdálkodási létesítményeknek, eszközöknek. Mint tulajdonos, felelősséggel bírnak ezen hulladékgazdálkodást szolgáló vagyon fejlesztésért, pótlásért, cseréjért és működtetésért

Környezetvédelmi hatóság

A környezetvédelmi hatóság feladata a hulladékgazdálkodásban szerepet vállaló jogalanyok tevékenységének engedélyezése, a tevékenységük folyamatos figyelemmel kísérése, ellenőrzése. Nagyszámú olyan adatot kezelnek, amelyek a környezet állapota, a hulladékgazdálkodási rendszer egyes elemeinek működése szempontjából kiemelt jelentőségű. A környezetvédelmi hatóságnak szolgáltatott adatokat az intézményi rendszer más szereplői is felhasználják saját tevékenységükhöz.

Koordináló szerv - NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (NHKV Zrt.)

Az NHKV Zrt. felelős a Ht.-ben meghatározott országos hulladékgazdálkodási közfeladat körébe tartozó tevékenységek ellátásáért – a Ht. értelmében az állam a törvényben meghatározott feladatainak ellátására koordináló szervezetet hoz létre. Mint koordináló szervezetnek, kiemelt feladata a közszolgáltatási díj beszedése, illetve a közszolgáltatóknak járó szolgáltatási díj meghatározása és megfizetése.

A Koordináló szerv

a) előkészíti az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervet és nyomon követi az abban foglaltak végrehajtását,

- b) javaslatot tesz a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási és szolgáltatási díj megállapításáért felelős miniszternek a szolgáltatási díj, a díjalkalmazási feltételek, a díjmegfizetés rendjének, a közszolgáltatásidő-felosztás elvének meghatározására vonatkozóan,
- c) a honlapján közzéteszi azokat az információkat, amelyek nyilvánosságra hozatalát jogszabály elrendeli, valamint amelyeket a feladatellátás érdekében szükségesnek tart,
- d) az érintett közigazgatási szervezetnek javaslatot tesz a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás állami támogatásainak felhasználására, közszolgáltatási területek szerinti lehatárolására, és szabályozására
- e) gondoskodik a közszolgáltatás során elkülönítetten gyűjtött és a vegyes hulladék kezelése során keletkezett hasznosítható hulladék hasznosításának megszervezéséről, továbbá koordinálja a hasznosításra nem kerülő hulladékok ártalmatlanítását
- f) megállapítja, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer elem fejlesztése megfelel-e az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervnek,
- g) megállapítja, hogy a közszolgáltató tevékenysége megfelel-e az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervben foglaltaknak, és arról véleményt állít ki (a továbbiakban: megfelelési vélemény).

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH)

A MEKH az intézményi rendszerben a közszolgáltatás ellentételezésének meghatározásának feladatában vesz részt. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat a MEKH javaslatára a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter állapítja meg. A MEKH javaslata a közszolgáltató, a Koordináló szerv, a települési (Budapesten a fővárosi) önkormányzat és a települési önkormányzati társulás, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladékgazdálkodási létesítmény üzemeltetője és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátására igénybevett közszolgáltatói alvállalkozó által szolgáltatott adatokon alapul.

Továbbá a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról szóló 2013. évi XXII. törvény 3. § (2) f) pontja felhatalmazása alapján a MEKH látja el a díjfelügyeletet.

Közszolgáltatók

Az önkormányzatok hulladékgazdálkodási célra rendelt vagyonának üzemeltetését, illetve a jogszabály alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékgazdálkodási tevékenységet közszolgáltatók látják el. Közszolgáltató csak olyan gazdasági társaság lehet, amely megfelel a Ht. vonatkozó előírásainak. A szakpolitika törekvése, hogy hulladékgazdálkodási régióként egy, kivételes esetben két közszolgáltató lássa el a hulladékgazdálkodási tevékenységet. A közszolgáltató feladata ellátásához közszolgáltatói alvállalkozót is igénybe vehet.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásának intézményrendszerét, főbb szereplőit és kapcsolatukat az alábbi ábra foglalja össze:

2.3 Szabályozás és követelmények

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást érintő legfontosabb jogszabályi és egyéb előírások jegyzékét az 1. számú melléklet tartalmazza.

2.3.1 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást meghatározó főbb szabályzók

Hulladék keretirányelv

Az Európai Unió a hulladékgazdálkodási szakterület átfogó szabályozását a HKI 2008. december 12-én történt hatályba léptetésével biztosítja. A hatályba lépés óta az uniós szakpolitikákban bekövetkezett változások és új célkitűzésekre tekintettel a HKI átfogó módosítására került sor a 2018/851/EU Irányelv keretében 2018. májusában.

A HKI az újrahasználat és újrahasznosítás tekintetében új, magasabb célkitűzéseket fogalmazott meg, összhangban a körkörös gazdaságra való áttéréssel. A körkörös gazdaság termelési és fogyasztási modellje arra épül, hogy egyszeri fogyasztás helyett a termékek élettartama a lehető legjobban meghosszabbodjon, a lehető legkevesebb hulladék képződése mellett. A körforgásos gazdaságban használt termékek és alapanyagok értéküket a lehető leghosszabb ideig megőrzik; a hulladéktermelés és az erőforrás-felhasználás szintje minimális, az élettartamuk végét elérte termékekben lévő erőforrások pedig bent maradnak a gazdaságban, az ismételt felhasználás révén további értéket teremtve.

A hulladékképződés csökkentése és a hasznosítási arányok növelése nemcsak cél, de kötelezettség is egyben, amely a Magyar Államot terheli. Ahhoz, hogy az említett célok időben teljesülni tudjanak, a hazai hulladékgazdálkodás teljes megújítása zajlott le a jogszabályi háttér kidolgozásával, állami szerepvállalás növelésével a hulladékgazdálkodás terén, az egyes hulladékáramok tekintetében előrelátó, átgondolt tervezéssel; a kezeléssel, vagy a kezelés fejlesztésére irányuló kutatás-fejlesztési (K+F) eljárásokkal. Olyan rendszer alakulhat ki, amelynek elemei hosszú távon biztosítani tudják a hazai hulladékgazdálkodás hatékonyságát és fejlesztését, ezáltal az irányelvi célok elérését.

A környezetvédelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény

A hazai környezetvédelem jogszabályi kereteit a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény (Kvt.) határozza meg, kitérve – a HKI előírásaival összhangban – a hulladékkal kapcsolatos néhány környezetvédelmi alapelvre is, melyek a következők:

- a környezethasználó köteles a hulladék kezeléséről (ártalmatlanításáról, hasznosításáról) gondoskodni;
- a települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban tartalmaznia kell a települési hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatokat és előírásokat is;
- a termékdíj-köteles termékekből keletkező hulladékok gyűjtését és hasznosítását közvetítő és szervező állami koordináló szervezet, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló törvényben meghatározott minősítő jogosult a Kvt. 49. § (1) bekezdése szerinti Információs Rendszer adataihoz való közvetlen hozzáférésre és azok kezelésére.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény

A Kvt.-vel és a HKI-val összhangban külön törvények (így a Ht.) rendelkeznek a hulladékkal kapcsolatos részletes tevékenységekről.

A HKI szerinti „a hulladékkeletkezés megelőzése”, valamint a „hulladék, mint anyag- és energiaforrás” elvek elsősorban a Ht. és annak végrehajtási rendeleteinek hatályba lépésével kerültek át a hazai jogrendszerbe. Ahhoz, hogy a HKI által meghatározott célok időben teljesülni tudjanak, szükség van arra, hogy hasznosítási kapacitásainkat növeljük, és a hasznosítható hulladékot eltérítsük a lerakóktól. Ezt a célt szolgálja a Ht. által bevezetett hulladéklerakási járulék, amely a környező országokban már bevált és évek óta működő intézmény. A járulék lényege, hogy bevezetésével a lerakás nem lesz többé olcsó megoldás. A hasznosításnak nagyobb teret és több lehetőséget biztosítunk, így a hulladék nagyobb arányban hasznosulhat. Ugyancsak a célok teljesítését segíti a Ht. 92. § (2) bekezdése, mely előírja, hogy a települési hulladék részeként lerakásra kerülő biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséget az 1995-ben országos szinten képződött, a települési hulladék részét képező biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséghez képest 2016. július 1-jéig 35%-ra (azaz 820 000 tonna alá) kellett csökkenteni.

A továbbiakban is fontos e kötelezettség teljesítésének fenntartása, illetve a lerakásra kerülő biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiség további csökkentése, a hasznosítás tisztább anyagokkal történő elősegítése, valamint az ehhez kapcsolódó szemléletformálás és helyes magatartásformák kialakítása.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos hazai tapasztalatok, valamint az Európai Unió stratégiai célkitűzései alapján világossá vált, hogy a jövőben Magyarországon egy új szemléletű és új logikai rendszerre épülő hulladékgazdálkodásra van szükség.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás érintettjeire (állam, települési önkormányzat, közszolgáltató, ingatlanhasználó) vonatkozó jogi keretszabályokat a Ht. és más törvények határozzák meg.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló 2013. évi CXXV. törvény

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló 2013. évi CXXV. törvény előírja a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység végzésével összefüggő feltételeket annak érdekében, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatók tevékenysége az elérhető legjobb általános környezeti előnyt eredményezze, valamint a közszolgáltatókat magasabb színvonalú közszolgáltatás nyújtására ösztönözze.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

Az Möt. 13. § (1) meghatározza a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatokat, beleértve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítását is.

A Ht. alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos tevékenységek minősül:

- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladék átvétele, gyűjtése, szállítása, kereskedelme, közvetítése, kezelése;
- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladékgazdálkodási létesítmények fenntartása, üzemeltetése, vagyonkezelése.

A települési önkormányzatnak, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatáshoz kapcsolódó létesítmények kezelésének tekintetében be kell tartania a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény előírásait is.

Az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény

Az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény arra az esetre vonatkozóan tartalmazza a szükséges intézkedések meghatározását, amikor a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást az önkormányzat nem biztosítja, vagy egyéb okból az nem biztosítható.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás, mint a közszolgáltatások egy fajtája, csak részben végezhető piaci alapokon. E felismerés mentén a közszolgáltatásra alkalmazni kell az általános gazdasági érdekű szolgáltatásra vonatkozó szabályokat és figyelemmel kell lenni a közszolgáltatások finanszírozására vonatkozó közösségi szabályozásra is, különös tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i 2012/21/EU bizottsági határozatban szereplő ismérvekre is.

2.3.2 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatást szabályozó kormányrendeletek

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásra vonatkozó szabályokat több kormányrendeletben állapítják meg, amelyek a Ht. felhatalmazó rendelkezésein alapulnak és összhangban vannak az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény előírásaival.

A rendeletek szabályozzák többek között az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásával kapcsolatos szabályokat, a közszolgáltatás tartalmát, a jogviszony létrejöttének, a közszolgáltató kiválasztásának keretszabályait, a létesítményekre vonatkozó legfontosabb előírásokat, a nyilvántartásokra és adatszolgáltatásokra vonatkozó részletszabályokat.

2.3.3 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra alkalmazandó miniszteri rendeletek

A miniszteri rendeletek a Ht. felhatalmazása alapján kiadott olyan rendeletek, amelyek a hulladékgazdálkodással kapcsolatos, kormányrendeleti szintet nem igénylő részletszabályokat tartalmaznak.

A felhatalmazó rendelkezések alapján a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási és szolgáltatási díj megállapításáért felelős miniszter (jelenleg a két feladatkör egy miniszternél van) és az egészségügyért felelős miniszter határozhat meg szabályokat az adatszolgáltatás, a hulladékgazdálkodási szolgáltatási díj, a hulladékgazdálkodási tevékenység nyilvántartásának és felügyeletének finanszírozási rendszere, a hulladéklerakási tevékenység és a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények tekintetében.

2.3.4 Egyéb, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos előírások

Országos Hulladékgazdálkodási Terv

A HKI előírja, hogy a tagállamok illetékes hatóságainak egy vagy több hulladékgazdálkodási tervet kell készíteniük, melynek önmagában vagy több tervnek együttesen az érintett tagállam földrajzi értelemben vett teljes területét le kell fedniük. Magyarország ennek a feltételnek az OHT elkészítésével tett eleget. Az „OHT 2014-2020” a 2014-2020 közötti időszakra szóló

Országos Hulladékgazdálkodási Tervről szóló 2055/2013. (XII. 31.) Korm. határozattal került elfogadásra. A dokumentum helyzetértékelést ad az eltelt időszakra vonatkozóan, bemutatja az elmúlt időszak eredményeit, továbbá magában foglalja a 2020-ig terjedő szakmapolitikai célkitűzéseket, valamint a szakterületi célok eléréséhez szükséges intézkedéseket.

Az OHT továbbá bemutatja hazánk hulladékgazdálkodásának jogszabályi hátterét, majd hulladékáramonként feltárja az adott hulladékáram kezelésének jelenlegi helyzetét, a tapasztalt hiányosságokat, meghatározva az elérendő célokat és a megvalósításhoz szükséges eszközöket, intézkedéseket.

Az OHT kötelező részeit a 68/2016. (III.31.) Kormányrendelet szabályozza. A közszolgáltatás szempontjából az OHT egyes részei kiemelten fontosak:

- a meglévő gyűjtési rendszerek, valamint a hulladékkezelő létesítmények és üzemeltetőik bemutatása;
- az új gyűjtési rendszer bevezetésére vagy a kezelési kapacitások fejlesztésére vonatkozó igények felmérése, továbbá a tervezési időszak során bezárásra kerülő hulladékkezelő létesítményeket, valamint a hulladékkezelési infrastruktúra továbbfejlesztésének lehetősége;
- a jövőbeni ártalmatlanító és kiemelt jelentőségű hasznosító létesítmények területének kiválasztására és kapacitásának tervezésére vonatkozó kritériumrendszer;
- a hulladékgazdálkodással járó különös gazdálkodási feladatok megoldásához szükséges, tervezett hulladékgazdálkodási technológiák, módszerek, célkitűzések;
- és a célok megvalósítását szolgáló cselekvési program.

Míg azonban az OHT a teljes hazai hulladékgazdálkodási vertikumra vonatkozik – általánosan érintve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás területét is –, az OHKT jól elkülönítetten és speciálisan, részletesebben tartalmazza a közszolgáltatási szektorra vonatkozó adatokat, információkat.

Országos Megelőzési Program

Az OHT részét képezi az OMP, amely tartalmazza a hulladékképződés megelőzésével kapcsolatos – a 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott, 2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programmal összhangban álló – célkitűzéseket, és az ezek elérése érdekében megvalósítandó intézkedéseket. Az OMP egyik fő célja a szükségleten alapuló, ésszerű gazdasági növekedés és a hulladékképződés által okozott környezeti hatások közötti összefüggés megszüntetése.

Mind az OHT, mind pedig az OMP tervezési időszaka 2020-ban lejár, így szükségessé válik a két program megújítása. Az OHKT egyik közvetett célja, hogy a nagy tervezési programok előkészítéséhez megfelelő támpontot és célrendszert nyújtson, adataival és megállapításival segítse a hulladékgazdálkodás középtávú tervezését.

Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv

Szorosan kapcsolódik az OHT-hoz az Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv (a továbbiakban: OGYHT). Az OGYHT-t a hazai termékdíjköteles termékekből képződött hulladékok egy teljes naptári évre keletkező mennyiségének nyomon követésére, gyűjtésére, szállítására és hasznosítására vonatkozó feladatok teljesítése érdekében kell összeállítani. A terv világosan bemutatja, hogy a Kormány az adott évre vonatkozóan milyen gyűjtési, hasznosítási mennyiségekkel számol, továbbá milyen fejlesztési potenciál marad az alapfeladatok ellátása felett a rendszerben.

2.4 A magyar hulladékgazdálkodás alapadatai

2019-ben a közszolgáltatók által gyűjtött összes hulladék mennyiségét ill. szelektív hulladék mennyiségét HGR régióként az alábbi táblázat tartalmazza. Az országban a közszolgáltatók összesen 3 203 e tonna hulladékot gyűjtöttek be. A táblázatban látható, hogy a szelektív hulladék mennyisége átlagosan 14 % az összes begyűjtött hulladék mennyiségéből. A Főváros hulladéktermelése kiugróan magas értéket mutat, azonban a KSH adatai alapján az ország lakosságának mintegy 20 %-a él ezen a területen.

HGR régió	Begyűjtött összes hulladék mennyiség (kg)	Begyűjtött összes szelektív (PMFÜ) hulladék mennyiség (kg)
Dél-Alföld	95 274 712	5 283 071
Dél-Balaton	64 375 655	4 317 754
Dél-Dunántúl	119 930 798	9 939 437
Dél-Pest	131 023 278	8 884 829
Duna-Tisza köze	179 554 140	14 722 002
Duna-Vértes	140 023 724	7 518 900
Észak-Alföld	147 776 205	11 996 251
Észak-Balaton	98 807 531	7 238 655
Észak-Pest	102 286 676	7 737 763
Fejér	94 218 295	7 558 134
Főváros	679 471 218	55 122 457
Győr	77 472 580	9 789 238
Hajdúság	151 546 270	8 800 977
Heves	58 496 824	3 734 436
Homokhátság	164 332 747	16 872 499
Kaposmente	57 028 339	5 981 901
Karcag-Tiszafüred	31 799 486	1 201 022
Közép-Duna	85 686 922	4 723 023
Miskolc-Zemplén	190 370 845	11 921 410
Nyugat-Dunántúl	177 393 904	11 611 452
Szeged	74 027 045	5 756 321
Szolnok	81 573 007	3 177 252
Zagyva-térsége	109 605 206	5 394 534
Zala-Dél	32 632 976	2 394 410
Zala-Észak	58 658 661	4 995 891
Összesen	3 203 367 043	236 673 619

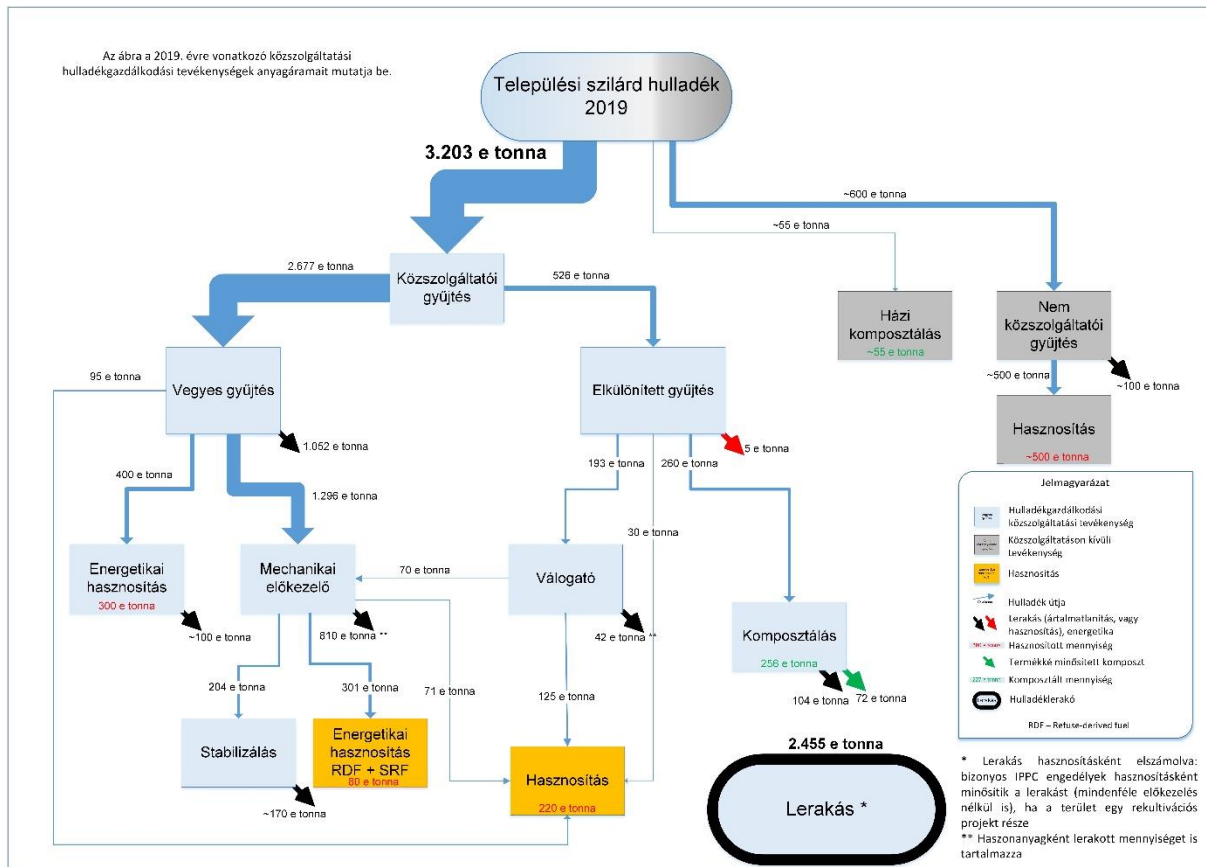
2. táblázat: Az összes begyűjtött hulladékmennyiség adatai, 2019 (forrás: NHKV)

A keletkező hulladék mennyisége, illetve fajlagos mértéke jelentős eltéréseket mutat különböző társadalmi-gazdasági jellemzőkkel bíró térségekben (jellemzően az alacsonyabb fejlettségű területeken az egy főre jutó keletkező hulladék mennyisége alacsonyabb), illetve speciális hatások is az átlagostól való eltéréseket okozhatnak (pl. Balaton környékén az üdülők miatt az egy állandó lakosra jutó magas hulladékmennyiség). Az alábbi táblázat mutatja be HGR régiók szerinti bontásban a fajlagos keletkező mennyiségeket:

HGR régió	Begyűjtött mennyiség (kg/fő/év)
Dél-Alföld	285
Dél-Balaton	442
Dél-Dunántúl	306
Dél-Pest	375
Duna-Tisza köze	302
Duna-Vértes	325
Észak-Alföld	262
Észak-Balaton	360
Észak-Pest	323
Fejér	332
Főváros	366
Győr	292
Hajdúság	292
Heves	323
Homokhátság	347
Kaposmente	304
Karcag-Tiszafüred	305
Közép-Duna	275
Miskolc-Zemplén	301
Nyugat-Dunántúl	360
Szeged	368
Szolnok	352
Zagyva-térsége	328
Zala-Dél	273
Zala-Észak	328
Országosan	328

3. táblázat: Az egyes hulladékgazdálkodási régiókban begyűjtött hulladék fajlagos mennyisége, 2019 (forrás: NHKV)

Az alábbi hulladék áramlási ábra mutatja a keletkező települési hulladék gyűjtésének, illetve kezelésének módját, mennyiségét. Az országos települési szilárd hulladék mennyisége 2019 évre vonatkozóan 3 767 e tonna, ennek a mennyiségnek a 85 %-a közszolgáltatón keresztül kerül gyűjtésre. Az összes települési szilárd hulladék 60%-a kerül lerakással ártalmatlanításra.

3. ábra: Az országban keletkező hulladékmennyiségek és kezelésük, 2019 (forrás: NHKV)

3 Az országos célok meghatározása

3.1 A vonatkozó európai uniós és hazai kötelezettségek

A HKI célja, hogy jogi keretet biztosítson az Európai Unió területén végzett hulladékkezelésre vonatkozóan. Kiemelt jelentőséggel bír a környezet és az emberi egészség védelme azáltal, hogy hangsúlyozza a helyes hulladékgazdálkodási, hulladékhasznosítási és újrafeldolgozási módszerek erőforrásokra nehezedő teher csökkentése szempontjából vett jelentőségét, továbbá javítani kíván e módszereken.

Az alábbi táblázat az Európai Unió által meghatározott direktívákat tartalmazza és definiálja a hulladék újrafeldolgozási célértékeket 2035-ig.

EU hulladék újrahasznosítási, újrafeldolgozási kötelezettségek anyagáramonként						
Irányelv	Anyagáram		2020	2025	2030	2035
2008/98/EK	Települési hulladék	újrahasznosításra való előkészítés, újrafeldolgozás		55%	60%	65%
1991/31/EK		hulladéklerakás				10%
94/62/EK	Összes csomagolási hulladék	újrafeldolgozási célérték		65%	70%	
2008/98/EK	Műanyag hulladék	újrahasznosításra való előkészítés, újrafeldolgozás	50%	55%	60%	65%
94/62/EK		hasznosítás és újrafeldolgozás		50%	55%	
2008/98/EK	Papírhulladék	újrahasznosításra való előkészítés, újrafeldolgozás	50%	55%	60%	65%
94/62/EK		hasznosítás és újrafeldolgozás		75%	85%	
2008/98/EK	Üveghulladék	újrahasznosításra való előkészítés, újrafeldolgozás		55%	60%	65%
94/62/EK		hasznosítás és újrafeldolgozás		70%	75%	
2008/98/EK	Fémhulladék	újrahasznosításra való előkészítés, újrafeldolgozás	50%	55%	60%	65%
94/62/EK		Vasfém csomagolási	hasznosítás és újrafeldolgozás		70%	80%
94/62/EK	Alumínium csomagolási	hasznosítás és újrafeldolgozás		50%	60%	
2008/98/EK	Fa hulladék	újrahasznosításra való előkészítés, újrafeldolgozás		55%	60%	65%
94/62/EK		hasznosítás és újrafeldolgozás		25%	30%	
2008/98/EK	Textil hulladék	újrahasznosításra való előkészítés, újrafeldolgozás		55%	60%	65%
2008/98/EK	Biológiailag lebomló hulladék	újrahasznosításra való előkészítés, újrafeldolgozás		55%	60%	65%
2008/98/EK	Élelmiszerhulladék	újrahasznosításra való előkészítés, újrafeldolgozás		55%	60%	65%
2008/98/EK		1 főre jutó globális élelmiszer hulladék csökkentése			50%	

4. táblázat: Európai Unió által meghatározott újrahasznosítási és újrafeldolgozási kötelezettségek anyagáramonként, 2019 (forrás: ITM)

Az európai uniós kötelezettségek országos célok, amelyek alapján már egyértelműen meghatározhatók a hulladékgazdálkodás hazai fejlesztési irányai.

3.2 A hulladékgazdálkodás fejlesztésének irányai

3.2.1 Mennyiségi célkitűzések

A települési hulladékgazdálkodás kezelési célkitűzésének alapja az EU által 2020 évre előírt hasznosítási célszámainak elérése. A vonatkozó irányelv szerint 2020-ra a keletkező papír, műanyag, fém és üveg frakciók 50%-át kell újrafeldolgozni, illetve újrahasználatra előkészíteni.

A teljes települési hulladékokon belül meghatározható a vonatkozó frakciók keletkezése, rögzíthetők a hasznosításra vonatkozó célszámok. A települési áram közszolgáltatói és azon kívüli részének szétválasztásával számítható az országos célok eléréséhez szükséges közszolgáltatói teljesítések mértéke.

Az alábbi táblázatban látható, hogy az EU által megszabott 65 %-os kötelezettség eléréséhez milyen mennyiségi adatokat szükséges megvalósítani 2020-2035-ig. A becslés 2017,2018 és 2019 tény adatok alapján készült. A 65 % elérése során nem lett figyelembe véve, hogy 2025 és 2030-ra is meghatározásra kerültek direktívák. Elsődleges cél a 65 %-os újrahasznosítási kötelezettség elérése.

Év	Begyűjtött összes hulladék mennyiség terv (kg)	szelektív (PMFÚ) hulladék mennyiség terv (kg)	EU kötelezettség (%)
2020	3 296 482 874	418 295 413	13%
2025	3 809 256 440	1 326 404 383	35%
2030	4 322 030 007	2 234 513 353	52%
2035	4 834 803 573	3 142 622 323	65%

5. táblázat: EU által meghatározott kötelezettség megvalósításának mennyiségi adatai, 2020 (forrás: NHKV)

3.2.2 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás fejlesztési irányai

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer állandó a világ tendenciáinak megfelelő változáson megy keresztül. Követi a technológiai innovációk irányait, a nemzetközi szinten meghatározott célokat, ipari hatások eredményeit, valamint kiszolgálja azok alapanyagigényeit. A nemzetközi hatások időről – időre a hazai rendszerek átgondolását igénylik. Ezért a hazai hulladékgazdálkodás aktuális állapotának megfelelően újra átgondolt hulladékgazdálkodási célokat kellett meghatározni, melyeknek fő irányai:

- A hulladék lerakással történő ártalmatlanításának háttérbeszorítása.
- A hulladékból haszonanyag kinyerése az EU-s kötelezettségek teljesítésének mértékéig.
- Az újrahasználatra való előkészítésre és újrafeldolgozásra alkalmatlan hulladékok energetikai hasznosításának előtérbe helyezése az ártalmatlanítással szemben.
- A meglévő infrastruktúra kihasználása, fejlesztése.
- A lerakásra kerülő biológiailag lebomló hulladék mennyiségének további csökkentése, a hasznosítás tisztább anyagokkal történő elősegítése az elkülönített gyűjtési rendszer fejlesztésével, valamint az ehhez kapcsolódó szemléletformálás és helyes magatartásformák kialakítása.
- A képződő szennyvíziszap kezelésének hosszú távú megoldása a terménővelő hatás kihasználásával (komposztálás), vagy a szennyvíziszapban rejlő energia hasznosításával (biogáz kinyerés, eröműben együttesítés).
- Körforgásos javaslatcsomaghoz kapcsolódó hazai fejlesztési irányok és lehetőségek felmérése piaci, műszaki és forrás oldalról egyaránt.
- Szakmapolitika egységesítése az egyre szigorodó célok teljesítésének érdekében.
- Jogszabály alkotási terv összeállítása.
- Hulladékgazdálkodási iparági stratégiák irányainak kijelölése, elkészítése, végrehajtása.
- Közszolgáltatás rendszerének megindított fejlesztését kompletté tenni annak érdekében, hogy a hasznosítási ipar számára az alapanyag biztosítottá váljon.
- Az Európai Unió elfogadás előtt álló – a fentiekben leírt célokkal összhangban álló – várható hulladékgazdálkodási célszámai:
 - 2030-ra a települési hulladék 60-os arányú újrahasználatra történő előkészítése és újrafeldolgozása;

- 2030-ra a csomagolási hulladék 70-os arányú újrahasználatra történő előkészítése és újrafeldolgozása (ezen belül külön hasznosítási arányok az egyes frakciókra);
- 2030-ra a lerakásra kerülő települési hulladék arányának maximum 10%-ra történő csökkentése;
- az elkülönítetten gyűjtött hulladék lerakásának tilalma.

A célzott lerakási arányok eléréséhez szükséges intézkedések az Európai Unió körforgásos gazdasági javaslatcsomagjában szereplő lerakási célok ismeretében határozhatók meg. Ezen intézkedések megvalósítása az uniós célok átültetése, a települési hulladékok hasznosítási arányának – ideértve az energetikai hasznosítást is – az uniós és hazai célmeghatározások mentén történő növelése, valamint az ehhez szükséges energetikai és egyéb hasznosítói kapacitások biztosítása függvényében törtéhet meg.

A közszolgáltatás keretében elvégzendő hulladékgazdálkodási feladatok teljesítése a fent megfogalmazott célok szerves részét képezi, de a hulladékgazdálkodáson belül a közszolgáltatás jól elkülöníthető speciális rendszer. Az egyetlen olyan egységesen működtethető jól körülhatárolt rendszer, ami a fenti célok elérésének egyik alappillére, ezért elkülönített, speciális és részletes szakterületi szabályozást igényel. A Koordináló szerv közreműködésével, csak a célokkal összhangban történhet minden hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelem működtetése és fejlesztése. Ez alatt értendő minden, a közszolgáltatási ellátásért felelős tulajdonában lévő vagy fejlesztéssel tervezett, illetve egyéb módon a tulajdonába kerülő hulladékgazdálkodási létesítmény, továbbá minden olyan jármű, gép, berendezés és eszköz, amelyeket a közszolgáltatás körébe tartozó hulladékgazdálkodási feladatok elvégzésére az ellátásért felelős bevont. A rendszerelem fejlesztésben való Koordináló szervi közreműködést, OHKT megfelelés vizsgálatot ki kell terjeszteni a közszolgáltatók fejlesztéseire is.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás területén – a kormányzat bürokráciacsökkentésre vonatkozó terveivel összhangban – csökkenteni szükséges az adatszolgáltatási kötelezettségek mértékét az ezt szabályozó jogi környezet racionalizációjával, a párhuzamos, felesleges adatszolgáltatások kiszűrésével. A jelenlegi, részben átfedő tartalmú szétaprózott adatszolgáltatási, bevallási, jelentési kötelezettségek helyett egységes adatszolgáltatási rendszer kialakítása lenne indokolt. Ezáltal a közszolgáltatók adminisztratív terhei csökkennének, míg az intézményrendszer számára egy könnyebben feldolgozható, kevesebb hibát, ellentmondást tartalmazó adatbázis jöhetne létre. Az egyszerűbb lekérdezések lehetővé válásának hatására akár az egyes közszolgáltatói anyagáramok egyablakos lekérdezése is megvalósítható lenne, így a felelősségi körök is hozzárendelhetővé válnak.

A közeljövőben várhatóan számos olyan stratégiai kérdésben születik megállapodás, amelyek a jelenlegi hulladékgazdálkodási célokat alapjaiban befolyásolják. A jelenlegi felülvizsgálat során nincs lehetőség olyan szempontok figyelembe vételére, amelyeket várhatóan a hulladék energetikai hasznosításával részletesen foglalkozó stratégia fog rögzíteni, vagy akár az Európai Unió szinten kidolgozásra kerülő körforgásos stratégiában megszabott irányok fognak tartalmazni. Ezeknek a kérdésköröknek a vizsgálata az OHKT következő felülvizsgálatában várhatóan szerepelni tud és nem zárható ki, hogy a jelenleg meghatározott célok és irányok módosítása, korrekciója szükséges lesz.

A stratégiai célok meghatározását követően szükségessé válik a jogi környezet összehangolása annak érdekében, hogy a hulladékgazdálkodásban rendelkezésre álló feldolgozó kapacitások megfelelő mértékben kihasználásra kerüljenek. Ezzel lehet biztosítani a derogációs kötelezettségeknek való, határidőre történő megfelelést.

A stratégiák iránymutatásainak figyelembe vétele mellett célszerű egy hatásvizsgálat elvégzése arra vonatkozóan, hogy a lerakási járulék, a termékdíj és a szolgáltatási díj milyen hatással vannak egymásra. Egy komplex, rendszerszintű elemzés alkalmas lehet annak kimutatására, hogy ezek a bevételek és költségek milyen mértékben, és mely rendszerelemeknél keletkeznek. Ennek a vizsgálata az optimalizálás és kettős finanszírozáshoz hasonló elemeket kizáró működés megteremtéshez elengedhetetlen.

A jelenlegi jogi szabályozás lehetőséget ad arra, hogy az engedélyező hatóságok (bevont szakhatóságok) az engedélyes számára kötelezően betartandó korlátozó előírásokat szabjanak meg saját hatáskörben. Ezeknek a működést érintő előírásoknak a betartása az engedélyes számára többletköltséget generál, amely költséget a jelenlegi működési struktúrában a számára megítélt szolgáltatási díjból kell finanszíroznia. Fontosnak tartjuk, hogy egyeztetések induljanak annak érdekében, hogy milyen jogi környezet teremthető az engedélyező hatóság, szakhatóság és a működés fenntartását támogató felek között a feladatok és az ezekkel járó többlet kiadások hatékony megszüntetésére és ennek költségvonzatainak megteremtésére.

Jelenlegi jogi környezetben a legfőbb cél a rögzített értékek produkálásához szükséges háttér biztosítása, ugyanis a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a rendelkezésre álló kapacitások optimalizált kihasználásával és jól átgondolt bővítésével a meghatározott értékek elérhetők, szemben azzal, hogy a körkörös gazdaságra vonatkozó irányelvi változások szerinti kötelezettségek teljesítésének objektív akadályai vannak.

A hulladék energetikai hasznosítása hazánkban alapvetően jövedelemtermelő, vagyis for profit rendszerben üzemel. Ez azt a következményt vonja maga után, hogy az Európai Unió országaiban az energetikai célú hasznosításra szánt hulladék az alacsonyabb költségvonzattal rendelkező hasznosító felé mozdítja az anyagáramot. A jelenlegi jogszabályi környezetben az NHKV Zrt. az energetikai hasznosítás tekintetében a kített a for profit rendszerű hasznosítók árképzésének. Amennyiben a jelenleg érzékelhető trend, miszerint a piaci árakat a külföldön keletkező, energetikai hasznosításra szánt hulladékmennyiség érzékelhetően emelik, úgy a költségek további jelentős mértékű emelkedése sem kizárható.

3.3 A körkörös gazdálkodás megvalósítása az Európai Unió irányelvi alapján

A körforgásos gazdaság irányába történő elmozdulás az elmúlt években vált az EU környezetvédelmi és gazdaságpolitikájának egyik legfontosabb célkitűzésévé. Az Európai Bizottság 2015. decemberben tette közzé a „Körkörös gazdasági csomag” című javaslatát, mely legfontosabb célja, hogy meghatározza a keletkező hulladék mennyiségének csökkentéséhez szükséges irányelveket, valamint hosszútávú célokat jelöljön ki a hulladékgazdálkodás és a hasznosítás területén.

A lineáris gazdasági modellben – amely szerint ma még a gazdasági folyamatok többsége működik – a természeti erőforrásokból, elsődleges nyersanyagból állítják elő a termékeket, amelyek a használatot követően hulladékká válnak és a bennük lévő anyag és energia örökre elveszik, kikerül a rendszerből, amivel folyamatosan csökken a rendelkezésünkre álló – nem megújuló- természeti erőforrások mennyisége. 2018. május 30-án az Európai Parlament elfogadta az irányelv csomagot, mely több korábbi hulladékgazdálkodási irányelvet módosított, az egyes hulladékáramok vonatkozásában az eddigiéknél újabb, törekvőbb célszámok mellett.

Az Európai Unió körforgásos gazdaságcsomagja a gyártói felelőségre nagy hangsúlyt fektet. A gyártói felelősség két részre bontható, ugyanis a gyártás és tervezés során is megelőzhető

a hulladékképződés. A gyártás folyamatában gazdasági cél, hogy minél kevesebb alapanyagból a legtöbb hasznot hozó termék legyen gyártható, amely a környezetvédelmi szempontoknak megfelelő eljárás is egyben. Fontos lehet továbbá a hulladék, mint alapanyag felhasználása, amelyre a gyártókat ösztönözni szükséges.

A másik feladat, amely a gyártók felelőssége az irányelvi logikában, hogy a gyártóknak bizonyos mértékben viselniük kell azokat a terheket, amely az általuk gyártott termék hulladékká válása esetén a kezeléshez, ártalmatlanításhoz szükséges.

A gyártói felelősség keretében a gyártóknak nem szükséges saját maguknak gondoskodni a hulladék kezeléséről, hanem megbízhatnak egy szervezetet, amely azt koordinálja helyettük. A gyártói felelősség ezen áthárítása esetén termelésüknek és környezeti hatásuknak megfelelő összeget biztosítanak a koordináló részére, hogy annak elegendő forrás álljon rendelkezésére, a hulladékkezelés lebonyolítására.

3.4 A közszolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolása

Az országban működő hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszer elemeinek felmérése állandó és ismétlődő feladatot generál a hatóságok és az NHKV Zrt. részére, ugyanis egy dinamikusan fejlődő rendszer a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás technológiai színvonala, valamint a közszolgáltatáson kívüli rendszerelemek jelentős hatást gyakorolnak a működésére. Egy széleskörű adatgyűjtésre (társulási, közszolgáltatási szerződések tartalma, meglévő és tervezett hulladékgazdálkodási eszközök és létesítmények kapacitására, tulajdonviszonyaira, üzemeltetési struktúrájára, az egyes közszolgáltatási területek anyagáramaira, gyűjtési, szállítási teljesítményére vonatkozó adatok) támaszkodva kialakításra került a hulladékgazdálkodási feladatok közel optimális területi lehatárolása, melynek jelenlegi struktúrája a 2.1-es fejezetben került bemutatásra. A rendszer jelenlegi formájában még nem tekinthető véglegesnek, kisebb változások várhatók a hatékonyabb működés érdekében.

A HGR régiók, így az optimális közszolgáltatási területek kialakításakor az alábbi főbb rendező elvek játszottak szerepet:

- Természet- és társadalomföldrajzi, geológiai, és hidrológiai, közlekedési adottságok
- A gyűjtési-szállítási körzetek kialakításánál figyelembe véve az infrastruktúrát, valamint azt, hogy az ország lakosságának közel egynegyede a 23 megyei jogú városban él, üzemgazdasági szempontból a körzeteket alapvetően a kiépített hulladékgazdálkodási infrastruktúra köré érdemes kialakítani.
- A gyűjtés-szállításnál a teljes körűen bevezetésre kerülő elkülönített hulladékgyűjtéssel kell kalkulálni mind mennyiség, mind költségek szempontjából.
- Törekedni kell az együtemű hulladékgyűjtés és szállítás alkalmazására, melynek során a gyűjtési körzetben a szállítási távolság az 50 km-t ne haladja meg. Ahol ez nem megoldható, ott a kétütemű – átrakó állomáson keresztüli – gyűjtési és szállítási logisztika alkalmazása válik szükségessé maximálisan 120 km gyűjtési körzet lefedésével.
- A kezelés tekintetében, a már meglévő kezelő létesítmények földrajzi elhelyezkedését figyelembe véve a „közelség elvének” érvényesülését kell biztosítani a jövőbeni fejlesztéseknél is.

- Az egy közszolgáltató által ellátott közszolgáltatási területben szakadás ne keletkezzen, a közszolgáltatók gyűjtés és szállítás során egymás szolgáltatási területén ne kényszerüljenek áthaladásra.
- A közszolgáltatási körzetek kialakításánál törekedni kell a minimum 50 000 főt kiszolgáló területek kialakítására, „közelség elvének” és a „méretgazdaságosságnak” a figyelembe vételével, szem előtt tartva, hogy az optimális közszolgáltatási terület 200 000 fő feletti kiszolgálást jelent.
- A kialakuló közszolgáltatási körzet biztosítsa a már meglévő hulladékkezelő létesítmény – közszolgáltató által üzemeltett rendszerem – megfelelő kiszolgálását, a hatékony üzemeltetéshez szükséges hulladékmennyiség beszállítását.
- Az egyes települések eltérő lakosságszámának, beépítettségének, népsűrűségének, gazdasági fejlettségének, turisztikai vonzerejének adottságaiból következően a keletkező hulladék mennyisége és összetétele változhat. A gyűjtés-szállítás költségei jelentősen eltérhetnek. A megfelelő méretű közszolgáltatási terület képes ezen hatásokat valamelyest kiegyenlíteni.

3.5 Az adott területen minimálisan ellátandó közszolgáltatási feladatok

A Ht. 41-44. §-a, valamint a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet és a 13/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről értelmében a közszolgáltató a közszolgáltatási területen a hulladékhierarchia figyelembe vételével gondoskodik a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás folyamatos ellátásáról.

A jogszabályi előírások alapján a közszolgáltató gondoskodik:

- a háztartásban képződő vegyes hulladék, zöldhulladék, valamint az elkülönítetten gyűjtött hulladék összegyűjtéséről, elszállításáról és kezeléséről.
- a lomtalanítás körébe tartozó lomhulladék összegyűjtéséről, átvételéről, elszállításáról és kezeléséről.
- az általa üzemeltetett hulladékgyűjtő ponton, hulladékgyűjtő udvaron a hulladék átvételéről, összegyűjtéséről, elszállításáról és kezeléséről.
- az elhagyott, vagy ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett hulladék összegyűjtéséről, elszállításáról és kezeléséről, ha erre a települési önkormányzattal megkötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződése kiterjed.
- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással (hulladékbegyűjtéssel, -szállítással, -ártalmatlanítással, -hasznosítással) érintett hulladékgazdálkodási létesítmények, eszközök jogszabályban, valamint hatósági határozatban előírtaknak megfelelő üzemeltetéséről, ideértve a fenntartással és karbantartással kapcsolatosan felmerülő költségeket és ráfordításokat, valamint a tűz- és munkavédelmi követelményeknek való megfelelést is.
- az ingatlanhasználóknál felmerülő hulladékgazdálkodási közszolgáltatással kapcsolatos problémák kezelésére ügyfélszolgálat működtetéséről.
- az eszközeinek pótlásához, megújításához, bővítéséhez, fejlesztéséhez szükséges forrásokról azzal, hogy a közszolgáltató a nonprofit jellegére, illetve tevékenységére tekintettel osztalékot nem képezhet.
- a közszolgáltatás körében üzemeltetett létesítmények bezárásának, rekultivációjának és a hulladéklerakók utógondozásának és harminc évig történő monitorozásának jogszabályban, valamint hatósági határozatban előírt feladatairól és viseli az ezzel kapcsolatban felmerült, díjfizetési időszakra vetített költségeket amennyiben ezt jogszabály, vagy külön megállapodás előírja.

- a jogszabályon alapuló környezetvédelmi kötelezettségek teljesítése érdekében végzett beruházások, illetve mérések és vizsgálatok elvégzéséről.
- Kommunikációs terv kidolgozásáról, amelyet az NHKV Zrt.-vel egyeztet, majd a Koordináló szerv ezt jóváhagyja. Ennek minimális adattartalma:
 - Hulladéknaptár (éves szállítás tervezett ütemezése) eljuttatása a fogyasztókhoz papír alapon, a közszolgáltatási díjról szóló számla mellékleteként, legalább évente egy alkalommal, illetve változás esetén.
 - Évi egy nyílt nap biztosítása a hulladékkezelő létesítményeknél, amely során a lakosság előzetes bejelentkezést követően részt vehet és a kijelölt hulladékkezelő létesítményt megtekintheti.
 - A szolgáltatás módosítása, a rendszer átalakítása, bővítése hogyan jelenik meg a helyi médiában.
 - Közszolgáltatási területen megtartásra kerülő rendezvények esetében – különösen önkormányzati rendezésű, vagy egyéb helyi, nagy tömegeket mozgósító eseményeken –, valamint olyan turisztikai csomópontokban, ahol a lakosság nagy tömegben, koncentráltan jelenik meg, vagy nagy tömegben vesz részt, a közszolgáltató keresse a lehetőségét az elkülönített hulladékgyűjtés elvégzésének.
 - A közszolgáltató és a Koordináló szerv hangolja össze kampányait, rendezvényeit a környezetvédelemmel, hulladékgazdálkodással kapcsolatos országos eseményekkel (TeSzedd, Európai Hulladékcsökkentési Hét stb.)
- A hulladékkezelési technológia hatékony fejlesztése szükségessé teheti a rendszer egyes elmeinek automatizálását, korszerű gépekkel és berendezésekkel történő bővítését. A rendszer automatizálása olyan esetben indokolt, ahol az elvárt hatékonyság növekedést emberi erőforrás bevonásával nem lehet biztosítani, azonban a rendszerből az emberi erőforrást nem lehet nélkülözni a megfelelő anyagtisztaság eléréséhez.
- A köztisztasági tevékenység kapcsán a közszolgáltató keresse a kapcsolatot a feladat ellátójával és a haszonanyag kinyerése lehetőség szerint valósuljon meg a keletkező hulladékáramból.

A közvetlenül a hulladék gyűjtésére, kezelésére, illetve ártalmatlanítására vonatkozó tevékenységek elvárt szolgáltatási színvonalát az alábbiak szerint kell meghatározni:

- jogszabályban előírt kötelezettségek;
- OHKT által előírt további kötelezettségek (hulladékgazdálkodási célok elérése érdekében);
- OHKT által meghatározott ösztönzők (magasabb szolgáltatási színvonal nyújtásának ösztönzésére)
- OHKT-ban megfogalmazott további javaslatok a közszolgáltatás tartalmára, színvonalára vonatkozóan.

Az egyes hulladékgyűjtési-, kezelési- és ártalmatlanítási tevékenységekhez kapcsolódóan a fenti kategóriák szerinti kötelezettségeknek kell a közszolgáltatóknak eleget tennie.

3.6 Az infrastrukturális erőforrások optimális használatának rendszere

A hulladékgyűjtési közszolgáltatás ellátása során jelenleg igénybe vett létesítmények felmérése folyamatban van, aminek eredménye alapján az évenkénti felülvizsgálat során módosulhatnak azok adatai.

3.6.1 Az erőforrások optimális használatához kapcsolódó követelmények

Az infrastrukturális erőforrások használata akkor válik optimálissá, ha megfelel a műszaki, gazdasági, társadalmi, pénzügyi és környezeti szempontoknak. Az értékelés során a közvetett és a közvetlen hatásokat egyaránt figyelembe kell venni az indokoltság igazolásához. A gyűjtés és szállítás, valamint a kezelés területére általánosan kerülnek megfogalmazásra az elvárások az üzemeltetett erőforrások optimális használatának rendszerére vonatkozóan.

Az infrastrukturális erőforrások kialakításánál a területi lehatároláshoz igazodóan, a területi adottságok figyelembe vételével kell összeállítani az ehhez igazodó kapacitás és eszközösszetételt.

A fentiek miatt a gazdaságos üzemeltetés követelmény, amely alatt értendő különösen:

- az erőforrás tartóssága,
- az erőforrás karbantartás szükséglete alacsony legyen és a helyben elérhető/szokásos módszerekkel kielégíthető legyen,
- tegye lehetővé a folyamatos, nagy kapacitás kihasználású üzemeltetést,
- humán üzemeltetést igénylő erőforrás esetén biztosított legyen az egyszerű kezelhetőség,
- az erőforrás működéséhez felhasznált energia optimális esetben helyben biztosítható legyen,
- az erőforrás igazodjon az ellátandó feladat jellegéhez.

A gyűjtés/szállítás esetén a gyűjtési és a szállítási mód

- kapcsolódása optimális legyen, törekedve a legkevesebb műveleti elem és a leggyorsabb feladat teljesítésre,
- kialakítása és az ehhez tartozó erőforrás illesztése vegye figyelembe a hulladék jellegét (vegyesen gyűjtött, elkülönítetten gyűjtött, lom jellegű stb.) és a szállítási távolságot. Törekedni kell a szükséges és elégséges funkcionalitás biztosítására.

Hulladékkezelés esetén (előkezelés – válogatás, bálázás, aprítás, szétválasztás, stabilizálás stb.; ártalmatlanítás – lerakás, égetés; hasznosítás – komposztálás, anyagában, energetikailag)

- az egyik kezelési műveletből kikerülő hulladék logisztikailag optimálisan szervezve kerüljön át a következő kezelési műveletbe, valamint
- a kezelési láncban ne ismétlődjenek indokolatlanul azonos műveleti/kezelési elemek.

3.6.2 Új erőforrás beállítása

Az optimális használati rendszer kialakítása érdekében az új erőforrás beállítása esetén tekintettel kell lenni a meglévő infrastrukturális erőforrások kihasználtságára, működési elvére és a megfelelő illeszkedés kialakítására. Figyelembe kell venni továbbá a hasznosítható hulladék piaci viszonyait, a hasznosítható hulladék belföldi és külföldi hasznosítóhoz szállításának lehetőségeit, költségeit. Amennyiben a lehetőségek és a költségek lehetővé teszik, a hazai hasznosítás a preferált.

Az erőforrások optimalizálásának célja a megfelelő kapacitás kihasználás biztosítása, az elvégzendő feladat reális mennyiségi és minőségi adottságainak figyelembe vételével.

- Ennek fontos eleme a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladék mennyisége és összetétele, figyelembe véve a jövőben várható mennyiségi és minőségi előrejelzéseket.
- A közszolgáltató által elvégzett hulladékkezeléssel elérendő cél nagyban meghatározza a szükséges erőforrásokat. Ehhez egyértelműen ismerni kell a hasznosításra, ártalmatlanításra vonatkozó irányokat mind az anyagában, mind az energetikai hasznosítás tekintetében.
- Az egyes részfolyamatok költségei és erőforrás igénye csak a teljes lánc ismeretében optimalizálható. A megelőző és a követő közszolgáltatási rendszerre gyakorolt hatás ismerete nélkül az erőforrás szükséglet nem értékelhető reálisan.
- A jövőben várható prognosztizálható és nem tervezett, a közszolgáltatási rendszerre ható változásokra történő reagálást szolgálja az erőforrás több szintű funkcionalitása.

Megfelelő munkaerő

A munkaerő megfelelő képzettsége és szakmai összetétele biztosítható legyen az erőforrás működtetéséhez. Egyes régiókban munkaerőhiány, míg más régiókban a munkaerő folyamatos elvándorlása tapasztalható. A munkaerő jelentősen munkabér érzékeny. A hulladék gyűjtése és szállítása alapvetően jelentős fizikai megterheléssel jár napi szinten, emiatt a potenciális munkavállalók bizonyos köre eleve nem felel meg a munkaköri alkalmassági feltételeknek. A speciális gépekhez előírt OKJ képesítések megszerzése költséges és hosszú időt vesz igénybe. A munkavállalók saját forrásból általában ezeket a képzéseket nem tudják előre megfinanszírozni.

Az infrastrukturális erőforrás az OHKT-ben és más jogszabályban meghatározott feltételek, célok teljesítését szolgálja, segítse elő.

Az erőforrás használata, igénybe vétele az üzemeltetésből fakadó kockázatokat minimalizálja.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban dolgozó munkavállalók számára a folyamatos képzésen alapuló, kompetenciákra épülő életpálya modell kialakításában való közreműködés minden közszolgáltató elemi érdeke.

3.6.3 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelemek fejlesztésére vonatkozó feltételek, célok, irányok meghatározása

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelem fejlesztésére vonatkozó feltételek, célok, irányok meghatározása vonatkozik minden, a települési önkormányzat, valamint a települési önkormányzatok társulása, továbbá a közszolgáltatók tulajdonában lévő, vagy minden hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelemet érintő értéknövelő beruházásra.

Ide értendő az olyan árubeszerzés, építési beruházás, szolgáltatás megrendelés, amely hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelemet érint, valamint egyéb módon a települési önkormányzat, önkormányzati társulás vagy közszolgáltató tulajdonába kerülő, a hulladékgazdálkodási tevékenységek végzését biztosító telephely, ingatlan, továbbá a telephelyen, ingatlanon belül vagy közterületen kialakított elkülönített terület, amely magában foglalja a hulladékgazdálkodás végzéséhez szükséges építményeket.

Ennek megfelelően a feltételek vonatkoznak a környezet biztonságát szolgáló építményekre, kiszolgáló helyiségekre, gyűjtőhelyekre, valamint a hulladékkezelő létesítményekre.

Ezen felül a feltételek vonatkoznak még minden olyan, a települési önkormányzat, valamint a települési önkormányzatok társulása, továbbá a közszolgáltató által bevont

- járműre, gépre, berendezésre és eszközre, amelyek a közszolgáltatás körébe tartozó hulladék átvételét, gyűjtését, elszállítását, kezelését szolgálják, valamint
- a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladékgazdálkodási létesítmény fenntartását, üzemeltetését biztosító, kötelező jelleggel igénybe veendő szolgáltatás elvégzésére.

A hulladékgazdálkodási célkitűzések teljesítése érdekében, összhangban a hatályos jogszabályok előírásaival, az ingatlanhasználók közegészségügyi védelme érdekében törekedni kell arra, hogy mindenütt bevezetésre kerüljenek a korszerű – a helyi adottságoknak megfelelő, technológiájában differenciált – hulladékgazdálkodási közszolgáltatási módszerek a már működő hulladékgazdálkodási rendszerek továbbfejlesztésével, bővítésével.

A közszolgáltatás körébe tartozó hulladékokból a hasznosításra kinyert anyagok arányának növelésével és a lerakóra jutó mennyiség csökkentésével, valamint a hatékony, regionális hulladékgazdálkodási rendszerek kialakításával biztosítani lehet az európai uniós előírások által meghatározott országos célkitűzések megvalósítását. A hulladékgazdálkodási rendszer elemek fejlesztése magában foglalja különösen az alábbiakban felsoroltakat.

A megelőzési tevékenységek területén:

- „újrahasználati” központok fejlesztése, pl. meglévő hulladékgyűjtő udvarok kiegészítésével, bővítésével, vagy önállóan létesítésre kerülő újrahasználati központokkal;
- a házi/közösségi komposztálás fejlesztése házi/közösségi komposztáló edények, eszközök beszerzésével és az ahhoz kapcsolódó helyi komposztálási program végrehajtásával;
- közérthető és cselekvésre ösztönző tájékoztatás és szemléletformálás a megelőzés érdekében (pl. tájékoztató dokumentumok készítése, kommunikációs kampány szervezése a hulladékok keletkezésének megelőzéséről, a hulladékok elkülönített gyűjtésének lényegéről, módjáról és a helyes hulladékgazdálkodási gyakorlatról);
- egyéb, a keletkező, illetve a gyűjtendő hulladék mennyiségének, veszélyességének csökkentését célzó fejlesztési tevékenység;
- a közszolgáltatás körébe tartozó hulladékká vált ruhák és egyéb textilák gyűjtésére vonatkozóan az NHKV Zrt. keresse a lehetőségeket a meglévő gyűjtőrendszerekkel való együttműködésre és vizsgálja meg a finanszírozhatóság kérdéskörét, tekintettel arra, hogy amennyiben e rendszer nem működik, úgy a hulladékmennyiség nő és a minőség romlik, megnehezítve a feldolgozó/kezelő technológiák működését.

A hulladék elkülönített és vegyes gyűjtéséhez szükséges gyűjtő-szállító kapacitás biztosítását, amennyiben az a gyártói felelősségi körbe tartozó lakossági eredetű egyéb fém-, üveg-, papír-, műanyag-, kompozit csomagolási hulladékokra, használt sütőolajra, valamint egyéb veszélyes hulladékokra vonatkozik:

- vegyes gyűjtés eszközei (gyűjtőjármű, gyűjtőedény, edény és ügyfél azonosító rendszer stb.),
- hulladékgyűjtés logisztikáját optimalizáló átrakóállomás építése,
- a házhoz menő elkülönített hulladékgyűjtés eszközei (gyűjtőedényzet, gyűjtőjármű, egyéb eszközök),
- nem építési engedély köteles gyűjtőpontok, valamint hulladékgyűjtő udvarok létesítése,

- szemléletformálás az elkülönített gyűjtés megismertetése érdekében,
- az NHKV Zrt. szakértői munkacsoporti keretek között vizsgálja meg a lakossági használt sütőolaj elkülönített gyűjtési rendszere kialakításának műszaki és finanszírozási lehetőségeit és a tapasztalatok alapján készítse el a lehetőségeket bemutató koncepciót,
- szükséges vizsgálni továbbá az üveg frakció házhoz menő gyűjtésének bevezethetőségét, illetve annak műszaki vagy gazdasági korlátait.

Hasznosítást megelőző előkészítés növelése érdekében:

- a gyűjtött hulladék válogatása;
- egyéb előkezelési tevékenység;
- elkülönítetten gyűjtött biohulladék anyagában történő hasznosításra előkészítése, különösen a komposztálás támogatása;
- mechanikai-biológiai hulladékkezelés;
- a jelenlegi hasznosítók több speciális, illetve lokálisan kis mennyiségben keletkező válogatás utáni frakció hasznosítására nem rendelkeznek megfelelő szintű technológiával. Az NHKV Zrt. vizsgálja meg – a hasznosítók, illetve kutatási intézmények, egyetemek bevonásával – a közszolgáltatás keretében gyűjtött kritikus, jelenleg nehezen hasznosítható anyagáramok jelenlegi feldolgozásának továbbfejlesztési lehetőségeit a lerakástól történő eltérítés érdekében (pl. gumiabroncs, ónozott fém csomagolási hulladék, fémleválasztó technológiai soron lekerülő mágnesezhető fém, spray-s flakonok, illetve a PVC tartalmú hulladékok esetében).

Lerakással történő ártalmatlanítás biztosítása érdekében:

- a hulladékkezelésből származó (előkezelés, hasznosítás során keletkező) hulladék lerakásának biztosítása; indokolt esetben szükség szerinti kapacitáskiépítés, amennyiben a hasznosítás nem biztosítható;
- lerakó kapacitás kihasználtságának növelése, melynek keretében speciális jármű, gép (homlokrakodó, kompaktor) kapacitásbővítés is szükséges lehet;
- csurgalékvíz kezelésével kapcsolatos fejlesztések,
- depóniagáz hasznosításával kapcsolatos fejlesztések.

Hulladékgazdálkodási rendszerem fejlesztésénél az erőforrások optimalizálására tekintettel figyelembe veendő szempontok:

- tömörítő hulladékgyűjtő célgép üzemeltetése – a napi munkaidő és forduló szervezése – során a szállítható hulladék tömegének legalább 80%-áig történő forduló kiterhelés
- egy gyűjtő, szállító jármű üzemeltetésében a heti minimum 40 óra munkaidő terhelés biztosítása
- nagy szállítási távolság és alacsony (2 tonna/forduló) vegyes hulladék gyűjtési adottság esetén az alacsonyabb fogyasztású, kéttengelyes, 5-8 tömörítetlen m³ befogadó kapacitású gyűjtőjármű alkalmazása
- 40 km feletti több konténert egy napon érintő hulladékszállítás esetén pótkocsi alkalmazása
- vegyes hulladék kezelő létesítmény esetén az éves kezelendő hulladék mennyisége érje el az 50 ezer tonnát
- hulladékgyűjtő udvar nyitva tartásának optimális kialakításakor figyelembe kell venni, hogy egy hulladékgyűjtő udvar felügyeletét ellátó személy által nyitvatartási óránként

akár 15-20 belépés is lekezelhető, valamint a helyi adottságok szerint a lakossági igénybevétel a téli hónapokban jelentősen csökkenhet

- hulladékgyűjtő udvar létesítése esetén a gazdaságos kihasználtság legalább 15-20 ezer fő/hulladékgyűjtő udvar ellátási terület esetén optimális
- hulladékgyűjtő udvarok konténer ellátásánál a leggyakrabban és legnagyobb mennyiségben beszállított frakciók esetén 10 m³ befogadó kapacitás feletti multiliftes konténerek alkalmazása indokolt
- elkülönített (szelektív) hulladékgyűjtő sziget alkalmazása esetén a legalább 1,5 m³ befogadó kapacitású alul üríthető harang alakú edényzet alkalmazására kell törekedni telítettség figyeléssel, a helyi adottságok és a nagyobb befogadó kapacitás kialakítás szükségessé teheti a földbe süllyesztett rendszerű tartályos gyűjtés kialakítását
- hulladékkezelő létesítmény kialakítását úgy kell méretezni, hogy üzembe helyezés esetén a kétműszakos munkarend folyamatos kihasználása biztosított legyen
- hulladékválogató méretezése során arra kell törekedni, hogy a beszállított ömlesztett hulladék válogatása, szükség esetén bálázása helyben 100%-ban megtörténjen az ömlesztett hulladék továbbszállítása nélkül
- átrakóállomás technológiájának megválasztása során törekedni kell arra, hogy a hasznos teher elérje a 24 tonnát járműszerelvényenként
- minél nagyobb arányú és tisztaságú anyagában hasznosítás érdekében az ingatlanhasználóktól történő elkülönített hulladékgyűjtés minél nagyobb arányú kiépítése
- a hulladéktermelők számára a hulladék átadási pontokon (gyűjtőpont, átvételi hely, gyűjtősziget, hulladékgyűjtő udvar) a hulladék elkülönített gyűjtésének minél nagyobb arányú kiépítése és biztosítása
- elkülönítetten gyűjtött hulladék utóválogatása a mindenkori, adott hulladék frakcióra vonatkozó hasznosíthatósági elvárások figyelembe vételével tudjon megvalósulni
- vegyesen gyűjtött háztartási és háztartási hulladékhoz hasonló hulladék kezelése esetén mechanikai, optikai eljárásokkal az anyagában még hasznosítható hulladékok kiválogatására kell törekedni
- az anyagában már nem hasznosítható, vagy gazdaságosan nem utóválogatható hulladékból ártalmatlanítás előtt az energetikai hasznosításra alkalmas frakció leválasztása elvégzésre kerüljön az energetikai hasznosíthatóság érdekében
- hulladéklerakóban hulladék csak az üzemeltető által elkészített feltöltési terv alapján helyezhető el akár ártalmatlanítási, akár hasznosítási célból
- figyelembe kell venni, hogy a tervezési területen, illetve annak 50-100 km-es körzetében milyen hasznosító üzemek (komposztáló, biogáz üzem, erőmű, cementgyár, hulladékot anyagában hasznosító üzem, folyamatban lévő hulladékhasznosító K+F projekt, egyéb megvalósítás fázisában lévő fejlesztés) alkalmasak a kezelési műveletek végtermékeit felhasználni
- a tervezési területen korábban megvalósult hulladékkezelő létesítmények elhelyezkedése, kihasználtsága, fejlesztetősége (MH, MBH, válogató, komposztáló)
- minden olyan rendszerelemet célszerű a fejlesztés során számba venni, amelynek nem biztosítható, hogy a közszolgáltató üzemeltetésébe kerüljön, tehát a közszolgáltatás ellátásához alvállalkozó igénybevétele, vagy erőforrása szükséges
- minden fejlesztési régióban biztosítani szükséges, hogy a folyamatosan csökkenő mennyiségű, de lerakóban elhelyezendő hulladék számára a lerakás biztosított legyen
- a közszolgáltatás körébe tartozó hulladék mennyiségét, összetételét és keletkezésének területi eloszlását, összetételét jelentősen befolyásolja a lakosság száma, a népsűrűség, az urbanizáltság, a turisztikai hatások, az üdülők aránya, az egyes térségek gazdasági helyzete

- a fejlesztés megvalósítása és fenntartása időben elhúzódó folyamat, ennek megfelelően a gyűjteni, szállítani, kezelni szükséges hulladék mennyisége változni fog, várhatóan az OHKT-ben elvárt mennyiségek szerint alakul a csomagolási, zöld-, lom- és vegyes hulladék tekintetében
- a hulladék összetétele és mennyisége frakciónként jelentős kihatással van az anyagában, energetikailag, vagy egyéb módon történő hasznosítás megvalósíthatóságára
- hulladékkezelési technológia kialakításakor az egyes technológiai elemek beépítése akkor indokolt, ha az alkalmazás eredményeképpen a hasznosításra kerülő hulladék minősége azt megköveteli, vagy alkalmazása gazdaságilag igazolható
- hulladékkezelési technológia kialakításakor előnyben kell részesíteni azon technológiai elemeket, amelyek használata kombinált, többfunkciós üzemeltetést biztosít
- hulladékkezelési technológia kialakításakor figyelembe kell venni a későbbi, utólagos bővíthetőséget, technológiai elem kiegészíthetőséget
- a fejlesztés irányának meghatározása során figyelemmel kell lenni hazánk által vállalt / vállalandó, a körkörös gazdálkodásból fakadó célkitűzésekre, irányokra.

A szolgáltatási díjból származó fejlesztési alap felhasználása jóváhagyáshoz, engedélyhez kötött. Az önkormányzat – ha a fejlesztés más önkormányzatok hulladékgazdálkodási feladatát is érinti, úgy valamennyi érintett önkormányzat közösen –, illetve az önkormányzati társulás a fejlesztési igényt a szükségesség indoklással alátámasztva terjeszti elő az NHKV Zrt. felé. Az NHKV Zrt. a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási rendszerelem fejlesztése OHKT-nek való megfelelősége megállapítására vonatkozó jogszabályi előírások szerint eljárva vizsgálja a fejlesztési igény megalapozottságát és dönt a végrehajtás jóváhagyásáról. Amennyiben a fejlesztési igény jóváhagyásra kerül, úgy az NHKV Zrt. a finanszírozásban és a megvalósítás koordinálásában egyaránt érintett.

4 Közzolgáltató tevékenységének megfelelésére vonatkozó feltételek meghatározása

A hulladékgazdálkodási közzolgáltatás színvonalának folyamatos nyomon követése a Koordináló szerv feladata, amit az egyes közzolgáltatók tevékenységének egyenkénti vizsgálatával valósít meg.

A Koordináló szerv a közzolgáltatók tevékenységének megfelelőségét az ellátott közzolgáltatási területre vetítetten vizsgálja. Közzolgáltatási terület alatt a közzolgáltatási szerződéshez tartozó, hulladékgazdálkodási közzolgáltatással érintett önkormányzati közigazgatási területet értjük.

A teljes vizsgálati folyamat alapja az egyszeri és a rendszeres adatszolgáltatás, továbbá a szűrőpróbaszerű vizsgálat. A vonatkozó szabályozás értelmében hulladékgazdálkodási közzolgáltatási tevékenységet csak olyan szervezet végezhet, amely érvényes minősítési engedéllyel és megfelelőségi véleménnyel rendelkezik.

A megfelelőségi véleményt az állami Koordináló szerv adja ki a közzolgáltató tevékenységének vizsgálata és minősítése eredményeképpen.

Az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására létrehozott szervezet kijelöléséről, feladatköréről, az adatkezelés módjáról, valamint az adatszolgáltatási kötelezettségek részletes szabályairól szóló 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése akként fogalmaz, hogy „a Koordináló szerv megvizsgálja, hogy a közzolgáltató tevékenysége az OHKT előírásainak megfelel-e, alkalmas-e a hulladékgazdálkodási közzolgáltatás az OHKT-ben foglalt célok elérésére, követelmények teljesítésére”.

A megfelelőségi vélemény megítélésének feltétele minden egyes közzolgáltató számára a hulladékgazdálkodási közzolgáltatás OHKT-ben rögzített színvonalú teljesítése. A fejezet következő alfejezeteiben a megfelelőségi vélemény megadásának minden közzolgáltatóra vonatkozó szükséges és elégséges általános feltételei kerülnek kifejtésre.

4.1 Minimálisan ellátandó feladatok

A közzolgáltató által szolgáltatási területén jogszabályi, vagy OHKT előírások alapján ellátandó feladatok részletesen bemutatásra kerültek a 3.5 fejezetben.

Mindezek mellett a települési önkormányzat – **a feladat ellátásához szükséges források biztosítása mellett** – a közzolgáltató számára előírhat a jogszabályban elvártnál magasabb szolgáltatási színvonalat. Amennyiben a feladat tárgya megfelel a hulladékgazdálkodási közzolgáltatás által általánosan lefedett területnek, ezen többletfeladat is a közzolgáltatás részét képezi. A minimum követelményeket az NHKV Zrt, finanszírozza.

A közzolgáltató és az NHKV Zrt. egyedi megállapodások megkötésével a hulladékgazdálkodási közzolgáltatás hatékonyságának javítása érdekében további, a szolgáltatási területre vonatkozó közzolgáltatás részét alapvetően nem képező feladatok ellátásában is megállapodhatnak.

4.2 Kezelendő hulladékáramok nevesítése

A Ht. értelmében hulladékgazdálkodási közzolgáltatás körébe tartozó hulladék:

- az ingatlanhasználók által a közzolgáltató szállítóeszközéhez rendszeresített gyűjtőedényben gyűjtött települési hulladék, ideértve
 - a háztartásban képződő zöldhulladékot,
 - a vegyes hulladékot, valamint

- az elkülönítetten gyűjtött hulladékot,
- a lomtalanítás körébe tartozó lomhulladék,
- a hulladékgyűjtő ponton,
- hulladékgyűjtő udvaron gyűjtött, vagy
- átvételi helyen átvett hulladék, valamint
- az elhagyott, illetve ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett hulladék (ha erre a közszolgáltató települési önkormányzattal megkötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződése kiterjed).

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladék lehet az alábbi hulladékáramok bármelyike, továbbá hulladékgyűjtő udvar üzemeltetése esetén a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 1. mellékletében felsorolt, azonosító kóddal és megnevezéssel jellemezhető, gyűjthető hulladék.

4.3 Közszolgáltatás keretében alkalmazandó létesítmények, berendezések, eszközök

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás elfogadható színvonalú teljesítéséhez szükséges minimális létesítmény-, berendezés- és eszközállományt a Koordináló szerv hivatott meghatározni.

A Ht. 32/A. § (1) bekezdés h) pontja értelmében az állami hulladékgazdálkodási közfeladat keretében az állam kezeli az önkormányzatok, önkormányzati társulások által önkéntesen vagyonkezelés körében rábízott vagyont.

A számviteli törvény tárgyi eszközre vonatkozó meghatározása szerint ilyen vagyontárgyak lehetnek az ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok, műszaki berendezések, gépek, járművek és az egyéb berendezések, felszerelések, járművek.

A 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet meghatározza egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályait. A szabályozás az alábbi hulladékgazdálkodási létesítményekre terjed ki:

- a) az átvételi hely,
- b) a hulladékgyűjtő pont,
- c) a hulladékgyűjtő udvar,
- d) a munkahelyi gyűjtőhely,
- e) az üzemi gyűjtőhely,
- f) a hulladéktároló hely,
- g) a komposztáló telep,
- h) az átrakóállomás, valamint
- i) a válogatómű.

A felsoroltakon túlmenően többek között beszélünk még az alábbi hulladékgazdálkodási létesítményekről: hulladéklerakó, mechanikai-(biológiai) hulladékkezelő létesítmény, biogáz üzem, hulladékégető, energetikai hasznosító mű, hulladék együttégető. Az újrahasználati központok jelentős szerepet tölthetnek be a hulladékképződés megelőzésében.

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatásban használt berendezés és eszköz lehet:

- a) a hulladék gyűjtésére kialakított és rendszeresített tehergépjármű,
- b) a hulladék egyéb kezelésére (átrakására) kialakított és rendszeresített gép,
- c) a hulladékgazdálkodási létesítményekben a hulladék kezelésére és a hulladékkezelés kiszolgáltatására használt gép és egyéb berendezés,
- d) a hulladék gyűjtésére vagy átmeneti tárolására szolgáló edény.

4.4 Adatszolgáltatások teljessége

Az állami hulladékgazdálkodási közfeladatra vonatkozó rendelkezések témakörben a Ht. 32/A. §-a teremti meg a jogalapot arra [és a Ht. 88. § (1) bekezdésének 35. pontjának felhatalmazó rendelkezése alapján megalkotott kormányrendelet szabályozza], hogy a Koordináló szerv hogyan juthat adatokhoz a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás aktuális helyzetét illetően.

A törvény értelmében a helyi közszolgáltató, a települési önkormányzat, valamint a hulladékgazdálkodási létesítmény tulajdonosa megad minden adatot és információt, ami a Koordináló szerv feladatkörének gyakorlásához szükséges. A Koordináló szerv részére (a közszolgáltató felhívására) átadhatók az ingatlanhasználók bizonyos, a közhiteles nyilvántartás szerinti személyes adatai. A számlázási, díjbeszedési, valamint a díjhátralékkezelési feladatkörében a Koordináló szerv is jogosult a személyes adatok körére vonatkozó csoportos adatszolgáltatást kérni a járási hivatal illetékes szervétől. A személyes adatokat a Koordináló szerv jogszabályban meghatározott feltételekkel és ideig kezelheti.

A közszolgáltató, a települési önkormányzat, az önkormányzati társulás, valamint a hulladékgazdálkodási létesítmény tulajdonosa eleget tesz adatszolgáltatási kötelezettségének a Koordináló szerv által megjelölt tartalommal, formában és határidőn belül. Ennek elmaradása a Koordináló szerv által a közszolgáltatónak fizetendő szolgáltatási díj visszatartását vonhatja maga után. Emellett az adatszolgáltatást nem, vagy nem megfelelően teljesítő közszolgáltató a Koordináló szerv felhívására köteles a közszolgáltatási díjra vonatkozó számla kiállításáról és kézbesítéséről saját maga gondoskodni. A közszolgáltató hiányos vagy helytelen adatszolgáltatásából eredő, a Koordináló szerv által nem megfelelő adattartalommal kiállított számlákkal kapcsolatos valamennyi következményért a közszolgáltatót terheli a felelősség.

Az adatszolgáltatási kötelezettség kiterjed minden, a szolgáltatási díj mértékének előzetes megállapításához, korrekciójához, a közszolgáltatási díj megállapításához, illetve a közszolgáltatási feladat folyamatos ellátásának igazolásához szükséges adat Koordináló szerv felé való továbbítására.

A közszolgáltató az adatszolgáltatást az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására létrehozott szervezet kijelöléséről, feladatköréről, az adatkezelés módjáról, valamint az adatszolgáltatási kötelezettségek részletes szabályairól szóló 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet és a Koordináló szerv által fizetendő hulladékgazdálkodási szolgáltatási díjról szóló 13/2016. (V. 24.) NFM rendelet (Díjrendelet) alapján végzi.

4.5 Elkülönített hulladékgyűjtés minimális infrastrukturális és minőségi feltételei

A minimálisan ellátandó közszolgáltatásnak az elkülönített hulladékgyűjtés területén az alábbi kritériumoknak kell megfelelnie:

- 1) Elkülönítetten kell gyűjteni (pl.: hulladékgyűjtő udvarban, vagy amely hulladékfrakciók esetében lehetséges gyűjtőszigeten) legalább a papír, műanyag, üveg és fém frakciókat, a gumiabroncsot, a zöldhulladékot, az akkumulátort, az elektronikai hulladékot, valamint az egyéb veszélyes hulladékot.
- 2) Házhoz menő elkülönített gyűjtéssel kell gyűjteni legalább a papír, a fém és a műanyag hulladékáramokat, amely, frakciónként külön-külön de együttes gyűjtéssel is teljesíthető.
- 3) Az elkülönített gyűjtést – legalább a papír, a fém és műanyag frakciók esetében – a közszolgáltatással ellátott terület (ingatlanhasználók arányában) 100%-án

meg kell valósítani, figyelembe véve a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet 9. § (6) bekezdésben foglaltakat.

- 4) A települési hulladék gyűjtésére vonatkozó szabályok szerint az elkülönített gyűjtéssel kapcsolatos széleskörű lakossági tájékoztatás, valamint az elkülönített gyűjtés ösztönzése és hatékonyságának növelése érdekében a közszolgáltató az ingatlanhasználót megfelelően és folyamatosan tájékoztatja [385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet 6. §].

4.6 A közszolgáltatás keretében kinyerendő haszonanyagok aránya

Haszonanyagnak tekintünk valamennyi a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hasznosítható hulladékot. Ebben a fejezetben felsorolásra kerülnek a közszolgáltatás keretében kiemelten kezelendő haszonanyagok és a közszolgáltató birtokába került hulladékból a haszonanyagok minimálisan szükséges kinyerésére vonatkozó arányok.

A közszolgáltatás körébe tartozó elkülönítetten gyűjtött csomagolási hulladék körébe tartozik legalább a papír, üveg, műanyag, fém és azok társított csomagolásai. Ezek kiemelt kezelése szükséges a 2021-ra vonatkozó országos szintű kötelezettségek szempontjából, így ezen frakciók tekintetében megfelelési feltételnek tekintendő az egyes HGR régiókra vonatkozóan.

Mivel egy térség társadalmi-gazdasági fejlettsége alapvetően határozza meg a képződő hulladék mennyiségét, összetételét, indokolt a különböző HGR régiókra differenciált célkitűzéseket alkalmazni. A HGR régiók eltérő társadalmi-gazdasági adottságai (A kedvezményezett eljárások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendeletben szereplő komplex mutató értékei szerinti számítás) alapján így az egyes régiókra vonatkozóan eltérő célkitűzések jelölhetők ki, amelyet az alábbi táblázat mutat be:

HGR régió	Társadalmi-gazdasági fejlettség szerinti kategória	Egy főre jutó elkülönítetten gyűjtendő mennyiség, 2020 terv (papír, műanyag, fém és üveg frakciók összesen, kg/fő)	Egy főre jutó elkülönítetten gyűjtendő mennyiség, 2021 terv (papír, műanyag, fém és üveg frakciók összesen, kg/fő)
Dél-Alföld	1	28	40
Észak-Alföld	1	38	54
Homokhátság	1	63	90
Kaposmente	1	56	81
Karcag-Tiszafüred	1	20	29
Miskolc-Zemplén	1	33	48
Szolnok	1	43	35
Zagyva-térsége	1	29	41
Zala-Dél	1	35	51
Dél-Balaton	2	52	75
Dél-Dunántúl	2	45	64
Duna-Tisza köze	2	44	63
Észak-Balaton	2	47	67
Észak-Pest	2	43	62
Hajdúság	2	30	43
Heves	2	36	52
Közép-Duna	2	27	38
Nyugat-Dunántúl	2	42	60
Zala-Észak	2	49	71
Dél-Pest	3	45	64
Duna-Vértes	3	31	44
Fejér	3	47	67
Főváros	3	52	75
Győr	3	65	93
Szeged	3	51	72
Összesen		43	61

6. táblázat: A papír, műanyag, fém és üveg frakciók elkülönített gyűjtésére vonatkozó megfelelési követelmények HGR régióként (forrás:NHKV)

A közszolgáltatási területre kialakított elkülönített csomagolási hulladékgyűjtő rendszer akkor tekinthető megfelelőnek, ha a teljes lakosságszámra vetítve legalább a fenti csomagolási hulladék mennyiségek visszagyűjtése/hasznosítása minimálisan 90%-ban megvalósul.

A csomagolási hulladék hasznosítási célkitűzésbe nem beszámítható hulladéktípusok gyűjtése kapcsán a HGR régióban a közszolgáltatásnak az alábbiaknak kell megfelelnie

- 1) építési-bontási hulladék (beton, tégl, cserép, kevert építési-bontási hulladék)

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből (elsősorban hulladékgyűjtő udvar), begyűjtés után 90%-os hasznosítás biztosítása, amennyiben ez a vonatkozó jogszabályi előírások alapján a közszolgáltatás részét képezi.

- 2) elektromos-, elektronikusberendezés hulladékok (hőcserélő berendezések, képernyők, monitorok, lámpák, nagygépek, kisgépek, kisméretű számítástechnikai berendezések és távközlési berendezések) esetében: min. 0,5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő utóválogatásából

- 3) gumiabroncs

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből (elsősorban hulladékgyűjtő udvar), lomtalanítás, begyűjtés után 100%-os hasznosítás biztosítása

- 4) biológiailag lebomló hulladék esetében: min. 11%

ebből zöldhulladék: min. 1%

elkülönített hulladékgyűjtési rendszerelemekből, egyéb hulladék előkezelésből

- 5) rongy, ruha, textil esetében: min. 0,5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő utóválogatásából

- 6) egyes veszélyes hulladékok [fénycső, izzó, elem, akkumulátor, fáradt olaj, étolaj, csomagolási veszélyes hulladék, egyéb (amennyiben hasznosítása biztosított)] esetében: min. 0,5%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből, valamint a vegyesen gyűjtött hulladék válogatóműben történő utóválogatásából

- 7) lomhulladék (amennyiben hasznosítása biztosított) esetében: min. 3%

elkülönített hulladékgyűjtés rendszerelemekből

- 8) kezelés utáni, energetikai hasznosítás a felsorolt anyagáramok esetében: min. 15%
 - elkülönített gyűjtés utáni válogatás maradéka (energetikai hasznosítás)
 - hulladékkezelő létesítményekből származó, közelebbről nem meghatározott mechanikai kezeléssel nyert éghető hulladékok (19 12 10 azonosító kód)
 - hulladékkezelő létesítményekből származó, hulladékok közelebbről nem meghatározott mechanikai kezelésével nyert egyéb nem veszélyes hulladékok (19 12 12 azonosító kód)

A kinyerendő egyes haszonanyagok arányai a közszolgáltató által az adott évben gyűjtött, szállított és kezelt teljes közszolgáltatási körbe tartozó hulladékáram tömegéhez viszonyítva %-ban kerültek meghatározásra.

4.7 Közzolgáltatóra vonatkozó pénzügyi, gazdasági minimumfeltételek

A közzolgáltató a hulladékgazdálkodási közzolgáltatási tevékenységét az egyéb, nem hulladékgazdálkodási közzolgáltatási tevékenységeitől a költségek és árbevételek tekintetében elkülönített nyilvántartás mellett végzi. A gazdasági év lezárásakor ennek megfelelően szétválasztott mérleg és eredménykimutatást készít.

A közzolgáltató hulladékgazdálkodási közzolgáltatási tevékenységét úgy köteles megszervezni, hogy az elvégzendő feladatok mennyisége és minősége a Koordináló szerv által biztosított szolgáltatási díjból fedezhető legyen.

Saját hatáskörben köteles a közzolgáltató minden olyan hatékonyságnövelő és költségoptimalizáló intézkedést megtenni, amely a fentieknek való megfelelést szolgálja.

A közzolgáltató hulladékkezelő létesítmény üzemeltetése esetén a szolgáltatási díjból az előre elkészített céltartalék képzési terve szerint köteles a rekultivációhoz és az utógondozáshoz tartozó céltartalékot elhatárolni.

A közzolgáltató a hulladékgazdálkodási rendszerelemekhez tartozó, a vagyon visszapótlását szolgáló amortizáció összegét a szolgáltatási díjból a társasági adó törvény szerint köteles megképezni. Az így megképezett összeget a közzolgáltató köteles a hulladékgazdálkodási vagyonelemeket részére üzemeltetésbe adó számviteli politikája szerinti amortizáció alapú bérleti/használati díjnak megfelelően az üzemeltetésbe adó részére átadni.

A nonprofit közzolgáltatás teljesítéséhez a közzolgáltató részére a működéshez biztosított, a költségek ellentételezésére kapott költségvetési, illetőleg önkormányzati támogatás a negyedéves szolgáltatási díj megállapításánál és kifizetésénél nem vehető figyelembe, a kifizetett szolgáltatási díjból a támogatás összege a Koordináló szervet illeti.

A hulladékgazdálkodási közzolgáltatást végző nonprofit közzolgáltató működésének jellemzője a nullszaldós gazdálkodásra törekvés a keresztfinszírozás mellőzése mellett.

4.8 A közzolgáltatási tevékenységre vonatkozó minimum műszaki feltételek

A közzolgáltatásra vonatkozó előírásokat a 3.5. pont mutatja be.

5. Az OHKT-ban foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedések, feladatok

A Magyarország számára az EU jogszabályokból eredő hulladékgazdálkodási kötelezettségek teljesítése, illetve a szolgáltatási díj számítási módszertanának módosításának megalapozása érdekében az egyes közszolgáltatók működésének megfelelőségének vizsgálata érdekében a közszolgáltatás ellátásának tényadatairól minden közszolgáltató részéről éves szinten részletes adatszolgáltatás benyújtása szükséges. Az adatszolgáltatás az alábbi témakörökre kell, hogy kiterjedjen (az adatok megadásához az NHKV részletes sablont is biztosít):

- a közszolgáltatási feladat meghatározása: az OHKT-ban meghatározott közszolgáltatási kötelezettségek és az önkormányzati rendeletben előírt többlet kötelezettségek elkülönítése
- hulladékgazdálkodási mennyiségekre vonatkozó hulladékgazdálkodási tényadatok létesítményenként, településenként, anyagáramonként, melyek alapján ellenőrizhető az OHKT előírásoknak való megfelelés
- a közszolgáltatási feladat ellátásának műszaki körülményeire vonatkozó adatok
- a közszolgáltatás ellátásához igénybe vett létesítmények, eszközök adatai (beleértve a fejlesztésüket és működtetésüket befolyásoló intézményi környezetet is)
- a közszolgáltatási tevékenységekhez kapcsolódó költség- és bevételi adatok.

6. Összefoglalás

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatói rendszer átalakítása - a Kormány döntés értelmében- 2016-tól megkezdődött. A rendszer átalakításának központi eleme a közszolgáltatás állami koordinálásának bevezetése állami koordináló szerv létrehozásával.

A 2019. szeptember 30-i állapot szerint 25 HGR régió területén 27 közszolgáltató működik. Bár az integráció folyamata annyiban lezajlottnak tekinthető, hogy a HGR régiók kijelölésre kerültek, a legtöbb régióban megtörtént a közszolgáltatók koncentrációja. Mindössze kettő olyan régió van, ahol 2 nevesített közszolgáltató működik és egy régióban látja el a hulladékgazdálkodási feladatokat a közszolgáltató szükségellátás keretében.

Az Európai Unió a hulladékgazdálkodási szakterület átfogó szabályozását a HKI 2008. december 12-én történt hatályba léptetésével biztosítja. A hatályba lépés óta az uniós szakpolitikákban bekövetkezett változások és új célkitűzésekre tekintettel a HKI átfogó módosítására került sor a 2018/851/EU Irányelv keretében 2018. májusában.

A HKI az újrahasználat és újrahasznosítás tekintetében új, magasabb célkitűzéseket fogalmazott meg, összhangban a körkörös gazdaságra való áttéréssel. A körkörös gazdaság termelési és fogyasztási modellje arra épül, hogy egyszeri fogyasztás helyett a termékek élettartama a lehető legjobban meghosszabbodjon, a lehető legkevesebb hulladék képződése mellett.

A hulladékképződés csökkentése és a hasznosítási arányok növelése nemcsak cél, de kötelezettség is egyben.

7. Mellékletek

1. melléklet: Vonatkozó legfontosabb jogszabályok jegyzéke

- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
- A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény
- A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló 2013. évi CXXV. törvény
- az egységes közszolgáltatói számlaképről szóló 2013. évi CLXXXVIII. törvény
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény
- a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény
- 69/2016. (III. 31.) Korm. rendelet az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására létrehozott szervezet kijelöléséről, feladatköréről, az adatkezelés módjáról, valamint az adatszolgáltatási kötelezettségek részletes szabályairól,
- 68/2016. (III. 31.) Korm. rendelet az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervre vonatkozó részletes szabályokról,
- 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről,
- 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről,
- 318/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a hulladéklerakási járulék megfizetéséről és felhasználásának céljairól,
- 317/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet a közszolgáltató kiválasztásáról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésről,
- 310/2013. (VIII. 16.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról,
- 292/2013. (VII. 26.) Korm. rendelet a nem rendszeres hulladékszállítás szabályairól és az ennek során eljáró állami szervek kijelöléséről,
- 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről,
- 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól.
- 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól
- 12/2016 (V. 24.) NFM rendelet az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátására létrehozott szervezet részére történő adatszolgáltatás tartalmáról és rendjéről,
- 13/2016. (V. 24.) NFM rendelet a Koordináló szerv által fizetendő hulladékgazdálkodási szolgáltatási díjról,
- 16/2015. (IV. 9.) NFM rendelet a MEKH adatszolgáltatási kötelezettségével kapcsolatos követelményeket a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal miniszter részére történő hulladékgazdálkodási közszolgáltatást érintő adatszolgáltatás rendjéről,
- 95/2013. (X. 14.) VM rendelet a hulladékgazdálkodási tevékenység nyilvántartásának és felügyeletének finanszírozási rendszerét a hulladékgazdálkodási engedélyhez vagy nyilvántartásba vételhez kötött tevékenységekkel kapcsolatos felügyeleti díj megfizetésének részletes szabályairól,

- 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet a hulladéklerakási tevékenységet a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről,
- 15/2003. (XI. 7.) KvVM rendelet a területi hulladékgazdálkodási tervek és a területi megelőzési program tekintetében a területi hulladékgazdálkodási tervekről ,
- 13/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről

2. melléklet: Fogalomjegyzék

- *Anyagában történő hasznosítás:* bármilyen hasznosítási művelet az energetikai hasznosítás kivételével.
- *Ártalmatlanítás:* minden olyan kezelési művelet, amely nem hasznosítás; a művelet abban az esetben is ártalmatlanítás, ha az másodlagos jelleggel anyag- vagy energiakinyerést eredményez.
- *Biohulladék:* a biológiailag lebomló, parkokból származó vagy kerti hulladék, háztartásokban, éttermekben, étkeztetőkben és kiskereskedelmi tevékenységet folytató létesítményekben képződő élelmiszer- és konyhai hulladék, valamint az ezekhez hasonló, élelmiszer-feldolgozó üzemekben képződő hulladék.
- *Biológiailag lebomló hulladék:* minden szervesanyag-tartalmú hulladék, amely aerob vagy anaerob úton biológiailag lebomlik vagy lebontható, ideértve a biohulladékot is.
- *Ellátásért felelős:* a települési önkormányzat, Budapest esetében a fővárosi önkormányzat, valamint a települési önkormányzatok társulása.
- *Elkülönített gyűjtés:* olyan gyűjtés, amelynek során a hulladékarámot a hulladék fajtája és jellege – adott esetben típusa – szerint elkülönítik, lehetővé téve annak egyedi módon történő kezelését.
- *Elkülönítetten gyűjtött hulladék:* olyan hulladék, amelyet fajta és jelleg – adott esetben típus – szerint a képződés helyén a vegyes hulladéktól, illetve más fajtájú, jellegű vagy típusú hulladéktól elkülönítve gyűjtenek.
- *Előkezelés:* a hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőző előkészítő művelet.
- *Energetikai hasznosítás:* hasznosítási művelet, amelynek során a hulladék energiatartalmát kinyerik, ideértve a biológiailag lebomló hulladékból történő energia-előállítás, valamint az olyan anyaggá történő feldolgozást, melyet üzemanyagként, illetve tüzelőanyagként használnak fel.
- *Ésszerű nyereség:* az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikk (5) bekezdése szerinti nyereség.
- *Fogyasztó:* aki a terméket továbbértékesítési cél nélkül a gyártótól vagy a forgalmazótól átveszi vagy megvásárolja.
- *Gazdálkodó szervezet:* a polgári perrendtartásról szóló törvényben meghatározott gazdálkodó szervezet, ide nem értve azt a költségvetési szervet, amelyet az államháztartásról szóló törvény szerint közfeladat ellátására hoztak létre.
- *Gyűjtés:* a hulladék összegyűjtése hulladékkezelő létesítménybe történő elszállítás céljából; a gyűjtés magában foglalja a hulladék előzetes válogatását és előzetes tárolását is.
- *Gyűjtő:* olyan gazdálkodó szervezet, amely a hulladékot a hulladékbirtokostól, illetve hulladékgazdálkodási létesítményekből összegyűjti, átveszi.

- *Gyűjtőedény:* szabványos mérettel rendelkező hulladékgyűjtő edényzet, hulladékgyűjtő zsák, valamint az elkülönített hulladékgyűjtés céljából üzemeltetett eszköz, berendezés.
- *Gyűjtőhely:* az átvételi hely, a hulladékgyűjtő pont, a hulladékgyűjtő udvar, valamint a munkahelyi gyűjtőhely és az üzemi gyűjtőhely.
- *Hasznosítás:* bármely kezelési művelet, amelynek fő eredménye az, hogy a hulladék hasznos célt szolgál annak révén, hogy olyan más anyagok helyébe lép, amelyeket egyébként valamely konkrét funkció betöltésére használtak volna, vagy amelynek eredményeként a hulladékot oly módon készítik elő, hogy ezt a funkciót akár az üzemben, akár a szélesebb körű gazdaságban betölthesse.
- *Háztartási hulladék:* a háztartásokban képződő vegyes, elkülönítetten gyűjtött, valamint lomhulladék, ideértve a lakásokban, lakóingatlanokban, a pihenés, üdülés céljára használt helyiségekben, valamint a lakóházak közös használatú helyiségeiben és területein képződő hulladékot.
- *Háztartási hulladékhoz hasonló hulladék:* az a vegyes, illetve elkülönítetten gyűjtött hulladék, amely a háztartásokon kívül képződik, és jellegében, összetételében a háztartási hulladékhoz hasonló.
- *Hulladék:* bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválik, megválni szándékozik vagy megválni köteles.
- *Hulladékbirtokos:* a hulladéktermelő, továbbá bármely jogalany, akinek vagy amelynek a hulladék a birtokában van.
- *Hulladékfajta:* az az anyagfajta – így különösen fa, fém, papír, üveg, kompozit, műanyag, biológiailag lebomló –, amelyből az adott hulladék képződik.
- *Hulladékgazdálkodás:* a hulladék gyűjtése, szállítása, kezelése, az ilyen műveletek felügyelete, a kereskedőként, közvetítőként vagy közvetítő szervezetként végzett tevékenység, a hulladékgazdálkodási létesítmények és berendezések üzemeltetése, valamint a hulladékkezelő létesítmények utógondozása.
- *Hulladékgazdálkodási közszolgáltatás:* a közszolgáltatás körébe tartozó hulladék átvételét, gyűjtését, elszállítását, kezelését, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatással érintett hulladékgazdálkodási létesítmény fenntartását, üzemeltetését, vagyonkezelését és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos szintű megszervezését biztosító, kötelező jelleggel igénybe veendő szolgáltatás.
- *Önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat:* a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 19. pontja szerinti közfeladat az önkormányzat közigazgatási területén a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás helyi szintű részletszabályainak meghatározása, valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltató kiválasztása, a közszolgáltatási szerződés megkötése.
- *Állami hulladékgazdálkodási közfeladat:* a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos szintű megszervezése.
- *Hulladékgazdálkodási létesítmény:* a hulladékgazdálkodási tevékenységek végzését biztosító telephely, ingatlan, továbbá a telephelyen, ingatlanon belül vagy közterületen kialakított elkülönített terület, amely magában foglalja a hulladékgazdálkodás végzéséhez szükséges építményeket, így különösen a környezet biztonságát szolgáló építményeket, kiszolgáló helyiségeket, gyűjtőhelyeket, valamint a hulladékkezelő létesítményeket.
- *Hulladékgazdálkodási régió:* OHKT-ban meghatározott régiók, a közszolgáltatási kötelezettség alapegysége.
- *Hulladékjelleg:* a hulladék veszélyes vagy nem veszélyes jellemzője.

- **Hulladéktermelő:** akinek tevékenységeiből hulladék képződik (eredeti hulladéktermelő), vagy bárki, aki előkezelést, keverést vagy egyéb olyan kezelési műveletet végez, amely a hulladék jellegében vagy összetételében változást eredményez.
- **Hulladéktípus:** a hulladékjegyzékről szóló miniszteri rendeletben meghatározott hulladékjegyzék szerinti azonosító kóddal jelölt hulladék.
- **Ingtalanhasználó:** az ingatlan birtokosa, tulajdonosa, vagyonkezelője, valamint a társasház és a lakásszövetkezet, aki (amely) a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény szerinti szerződéses jogviszony keretében kötelező jelleggel igénybe veszi és akinek (amelynek) a közszolgáltató rendszeres időközönként rendelkezésére áll.
- **Kereskedő:** olyan gazdálkodó szervezet, amely a hulladékot saját vagy más nevében megvásárolja, és azt követően eladja, ideértve azt az esetet is, amikor a kereskedő nem lesz a hulladék tényleges birtokosa.
- **Kezelés:** hasznosítási vagy ártalmatlanítási műveletek, ideértve a hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőző előkészítést is.
- **Közszolgáltatási terület:** olyan, települési közigazgatási területtel vagy területekkel egyértelműen behatárolható terület, amelyen belül az ingatlanhasználók részére az adott hulladékgazdálkodási közszolgáltatást ugyanaz a közszolgáltató végzi.
- **Közszolgáltató:** az a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló törvény szerint minősített nonprofit gazdasági társaság, amely a települési önkormányzattal kötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés alapján hulladékgazdálkodási közszolgáltatást lát el.
- **Közvetítő:** olyan gazdálkodó szervezet – az egyéni vállalkozót, valamint az egyéni céget ide nem értve –, amely más nevében szervezi a hulladék hasznosítását vagy ártalmatlanítását, ideértve azt az esetet is, amikor a közvetítő nem lesz a hulladék tényleges birtokosa.
- **Közvetítő szervezet:** olyan nonprofit gazdasági társaságként működő közvetítő – a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény szerinti, a termékdíjköteles termékekből keletkező hulladékok gyűjtését és hasznosítását közvetítő, valamint az egyes gyűjtési és hasznosítási célok elérését szolgáló szervezetet kivéve –, amely a hulladék hasznosítását vagy ártalmatlanítását nyilvántartásba vétel alapján szervezi.
- **Lomhulladék:** az ingatlanhasználótól a közszolgáltató által a lomtalanítás során átvett olyan háztartási hulladék, amely a közszolgáltatás keretében rendszeresített gyűjtőedény méreteit meghaladja.
- **Megelőzés:** az anyag vagy termék hulladékká válását megelőzően hozott olyan intézkedés, amely csökkenti
 - a) a hulladék mennyiségét, többek között a termékek újrahasználata, vagy a termékek élettartamának meghosszabbítása révén,
 - b) a képződött hulladék környezetre és emberi egészségre gyakorolt káros hatásait, vagy
 - c) az anyagok és a termékek veszélyesanyag-tartalmát;
- **Szállítás:** a hulladék telephelyen kívüli mozgatása.
- **Tárolás:** a hulladéknak a gyűjtő, a kereskedő, illetve a hulladékkezelő telephelyén történő, valamint telephelyén kívüli átvételét, összegyűjtését, majd telephelyre történő szállítását követő ideiglenes elhelyezése a további hulladékgazdálkodási tevékenységek elvégzése érdekében, kivéve a hulladékkezelő létesítményben képződött hulladék ugyanazon hulladékkezelő létesítményben történő elhelyezését, valamint a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ártalmatlanítási és hasznosítási

műveletek felsorolásáról szóló miniszteri rendelet szerinti D12 ártalmatlanítási műveletet.

- *Települési hulladék*: a háztartási és a háztartási hulladékhoz hasonló szilárd hulladék.
- *Újrafeldolgozás*: olyan hasznosítási művelet, amelynek során a hulladékot terméké vagy anyaggá alakítják annak eredeti használati céljára, akár más célokra; ez magában foglalja a szerves anyagok feldolgozását, de nem tartalmazza az energetikai hasznosítást és az olyan anyaggá történő feldolgozást, amelyet feltöltési műveletek során használnak fel.
- *Újrahasználat*: olyan művelet, amelynek révén a hulladéknak nem minősülő terméket vagy alkatrészét újrahasználik arra a célra, amelyre eredetileg szolgált.
- *Újrahasználatra előkészítés*: tisztítással, javítással, valamint ellenőrzéssel végzett hasznosítási művelet, amelynek során a hulladékká vált terméket vagy alkatrészét előkészítik arra, hogy bármilyen egyéb előkezelés nélkül újrahasználható legyen.
- *Veszélyes hulladék*: a Ht. 1. mellékletben meghatározott veszélyességi jellemzők legalább egyikével rendelkező hulladék.
- *Veszélyes-hulladékégető mű*: olyan hulladékkezelő létesítmény, amelyben a hulladékok égetésének műszaki követelményeiről, működési feltételeiről és a hulladékégetés technológiai kibocsátási határértékeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételek szerint veszélyes hulladékot égetnek.

3. melléklet: Rövidítésjegyzék

- *EMMI*: Emberi Erőforrások Minisztériuma
- *HGR*: Hulladékgazdálkodási Régió
- *HKI*: A hulladékról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv
- *Ht.*: A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény
- *ITM*: Innovációs és Technológiai Minisztérium
- *K+F*: Kutatás-fejlesztés
- *Kvt.*: A hazai környezetvédelem jogszabályi kereteit a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény
- *MBH*: Mechanikai-Biológiai Hulladékkezelés
- *MEKH*: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
- *Mötv.*: Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- *NAV*: Nemzeti Adó- és Vámhivatal
- *NHKV Zrt.*: Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság
- *NVH; VH*: Nem veszélyes hulladék; Veszélyes hulladék
- *OGYHT*: Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv
- *OHKT*: Országos Hulladékgazdálkodási Közzolgáltatási Terv
- *OHT*: Országos Hulladékgazdálkodási Terv
- *OKJ*: Országos Képzési Jegyzék
- *OMP*: az OHT részeként az Országos Megelőzési Program
- *OTÉK*: Országos Településrendezési és Építési Követelmények
- *PMFÜ*: Papír-műanyag-fém-üveg
- *PVC*: Poli(vinil-klorid)
- *RDF*: Refuse Derived Fuel (azaz másodlagos tüzelőanyag)

4. melléklet: Hasznosításra átadott frakciók minőségi követelményei

Az egyes elkülönítetten gyűjtendő hulladékáramokra vonatkozó minőségi kategóriák besorolását az alábbi táblázatok tartalmazzák:

Papír anyagáram esetén:

A papírhulladék minőségének az MSZ EN 643:2014 szabványnak kell megfelelnie. Ebből a közszolgáltatónál legnagyobb arányban megjelenő papírminőségek:

1.02.00 vegyes papír és karton: különféle minőségű papírok és kartonok keveréke, amely legfeljebb 40% újságot és folyóiratot tartalmaz.

1.05.00 szokásos használt hullámdobozok: használt, különböző minőségű hullámkarton dobozok és lemezek legfeljebb 10% egyéb csomagolópapír vagy karton tartalommal.

1.05.01 használt hullámdobozok: használt, különböző minőségű hullámkarton dobozok és lemezek legfeljebb 5% egyéb csomagoló papír vagy karton tartalommal.

1.11.00 válogatott nyomdai papír festéktelenítésre (deinking): válogatott nyomdai papír összesen legalább 80% újság és folyóirat tartalommal (legalább 30% újság és 40% folyóirat tartalom szükséges). A festéktelenítésre alkalmatlan nyomtatott termékek százalékos részaránya legfeljebb 1,5% lehet.

5.03.00 használt folyadékcsomagoló karton: használt folyadékcsomagoló karton műanyag réteggel (alumínium tartalommal vagy anélkül), legalább 50 tömeg% rosttartalommal. (használt kombinált vagy társított italos kartonok, dobozok.)

A felsorolt kategóriák esetén minimálisan az 1.02.00, 1.05.00, 1.05.01 és az 5.03.00 kategória elkülönítését az előkezelés végére biztosítani kell. Amennyiben a közszolgáltató iskolai papírgyűjtést végez, úgy a begyűjtött papírhulladékból a **deinking elkülönítése** szükséges.

Műanyag csomagolási hulladékok esetén:

A műanyag csomagolási hulladékokat alap esetben négy csoportra bonthatjuk. A felsorolt kategóriák szerint az előkezelés végére, figyelembe véve a mennyiségből adódó méretgazdaságossági szempontokat, a lehető legmagasabb minőség biztosításának elérésére kell törekedni.

Lakossági szelektív (házhoz menő és gyűjtőszigetes) valamint a települési hulladék kezeléséből származó műanyag fólia hulladékok osztályba sorolása

- A.) Lakossági házhoz menő szelektív gyűjtésből származó polietilén műanyag fólia típusú hulladékok kézi válogatással (maximum 5% idegen anyag tartalommal).
- B.) Lakossági házhoz menő szelektív gyűjtésből származó polietilén műanyag fólia típusú hulladékok kézi válogatással (6-15% közötti idegen anyag tartalommal).
- C.) Lakossági szelektív házhoz menő és a szelektív gyűjtőszigetekből származó vegyesen kezelt és válogatott polietilén fólia típusú hulladékok maximum 20% idegen anyag tartalommal.

- D.) Települési hulladékból származó polietilén fólia típusú műanyag hulladék kézi utóválogatással maximum 5% idegen anyag tartalommal (magas felületi szennyezettség).
- E.) Települési hulladékból származó polietilén fólia típusú műanyag hulladék kézi utóválogatás nélkül maximum 10% idegen anyag tartalommal (magas felületi szennyezettség).

Lakossági szelektív (házhoz menő és gyűjtőszigetes) valamint a települési hulladék kezeléséből származó műanyag PP-HDPE bálák osztályba sorolása

Osztály	I. o.	II. o.	III. o.
Tisztaság, szennyezettség	Válogatott, elsősorban PP-HDPE flakonokat tartalmaz	Válogatott, vegyes PP-HDPE csomagolóanyag tartalmú Enyhén szennyezett, de nem olajos, nem festékes, kissé sáros, poros Szennyezés mosással eltávolítható	Vegyes csomagolóanyag tartalmú, Szennyeződés 10%-nál nagyobb Szilikonos tubusokat tartalmaz Felületi szennyezettség, föld, szerves anyagok
Eredet, korábbi felhasználás	Több, mint 90%-ban tisztított háztartási flakonok, kozmetikai termékek flakonjai	Több, mint 80%-ban tisztított háztartási flakonok, kozmetikai termékek flakonjai, élelmiszer dobozok	Vegyes csomagolóanyag tartalmú. Jellemzően öblítő, vegyi áru stb. tárolására szolgáló flakonokat tartalmaz Egyéb nagy darabos hulladékokat tartalmaz (láda, rekesz)
Bálák UV degradáltsága	Viszonylag új, nem kifakult flakonok	Részenként kifakult flakonok és címkék	Láthatóan régi napsütötte, degradált flakonok
Idegenanyag tartalom	10% alatti	10-20% közötti	20-30% közötti

Lakossági szelektív (házhoz menő és gyűjtőszigetes) valamint a települési hulladék kezeléséből származó műanyag PP-PS bálák osztályba sorolása

Osztály	I. o	II. o
Tisztaság, szennyezettség	Válogatott, enyhén szennyezett, de nem olajos, nem festékes, kissé sáros, poros	Válogatott enyhén szennyezett, de nem olajos, nem festékes, földdel szennyezett felület
Eredet, korábbi felhasználás	Tisztított élelmiszer csomagolás, főként tejfölös, joghurtos, margarinos poharak, dobozok	Tisztított élelmiszer csomagolás, főként tejfölös, joghurtos, margarinos poharak, dobozok

Osztály	I. o	II. o
Bálák UV degradáltsága	Viszonylag új, nem kifakult anyagok	Részenként kifakult anyagok
Anyagösszetétel	PP-PE tartalom: 70% PS, PET tartalom: 20% Egyéb anyagtartalom: 10%	PP-PE tartalom: 50% PS, PET tartalom: 35% Egyéb anyagtartalom 15%

Lakossági szelektív (házhoz menő és gyűjtőszigetes) valamint a települési hulladék kezeléséből származó műanyag PET bálák osztályba sorolása

PET italos palack bála általános minőségi osztályba sorolása				
szelektív gyűjtésből származó italos palack hulladék (EWC 15)				egyéb információk
osztálykódok	zöld (I. o.)	sárga (II.o.)	piros (III.o.)	
minősítési szempontok				
1. bálázási segédanyag felhasználása (pl. papír)	megengedett	megengedett	megengedett	súlykorrekciós hatás
2. külső szennyezettség				
2/a felületi tapadványos (pl. sár)	nem megengedett	megengedett	megengedett	súlykorrekciós hatás
2/b külső felületi nedvesség	megengedett	megengedett	megengedett	súlykorrekciós hatás
3. belső szennyezettség				
3/a belső folyadéktartalom (belső falra feltapadva)	2% mértékig megengedett	2% mértékig megengedett	2% mértékig megengedett	határérték felett súlykorrekciós hatás
4. degradáció	nem megengedett	nem megengedett	nem megengedett	hasznosításra nem alkalmas
5. bála összetétel megállapítása	min. 98% vizes és üdítő palack	min. 90% vizes és üdítő palack	ami nem felel meg az előzőeknek	nem tartalmazhat robbanás és tűzveszélyes anyag csomagolására szolgáló valamint növényi és ásványi olajos palackokat
	0% idegen műanyag (pl. fólia)	max. 3% idegen műanyag (pl. fólia)	ami nem felel meg az előzőeknek	súlykorrekciós hatás
6. bála színminőség megállapítása				
víziszta bála	max. 2% kék tartalom, 0% egyéb szín tartalom	max. 2% egyéb sötét szín tartalom	színhiba miatt átminősítésre kerül	árkorrekciós hatás
kék bála	max. 2% egyéb sötét szín tartalom	színhiba miatt átminősítésre kerül	színhiba miatt átminősítésre kerül	árkorrekciós hatás
tarka bála	max. 20% fedett és multilayer palack tartalom	max. 50% fedett és multilayer palack tartalom		árkorrekciós hatás
vegyes bála	színösszetétele a szelektív gyűjtés színösszetételével egyezik meg	vt és kék arány 80%-nál kisebb	színhiba miatt tarkának minősül	árkorrekciós hatás
7. Tiltott	veszélyes hulladék csomagolása, veszélyes hulladék, 1dl-nél kisebb ürtartalmú palackok			
A bálák minőségi besorolásánál szakmai szempont a pvc tartalommal terhelt (előfordul címke és palack formában is) és a blokátoros adalékkal gyártott palackok bálán belüli részaránya.				
Az első szállításánál a közszolgáltató jelenlétében elvégzett minősítés képezi a következő beszállítások alapját. Amennyiben ettől jelentős eltérés következik be, akkor újabb vizsgálat szükséges.				

PET italos palack bála minőségi besorolás - vegyes hulladékból válogatott		
	vegyes hulladékból válogatott hulladék (EWC 19)	egyéb információk
osztály kódok	piros	
minősítési szempontok		
bálázási segédanyag felhasználása (pl. papír)	megengedett	súlykorrekciós hatás
külső szennyezettség		
felületi tapadványos (pl. sár)	megengedett	súlykorrekciós hatás
külső felületi nedvesség	megengedett	súlykorrekciós hatás
belső szennyezettség		
belső folyadéktartalom (belső falra feltapadva)	2% mértékig megengedett	határérték felett súlykorrekciós hatás
degradáció	nem megengedett	hasznosításra nem alkalmas
bála összetétel megállapítása	vizes, üdítős és nem élelmiszeripari palack csomagolást tartalmazhat	nem tartalmazhat robbanás és tűveszélyes anyag csomagolására szolgáló, valamint növényi és ásványi olajos palackokat
	max. 5% idegen műanyag (pl. fólia)	súlykorrekciós hatás
bála színminőség megállapítása		
víziszta		árkorrekciós hatás
kék bála		árkorrekciós hatás
tarka bála		árkorrekciós hatás
vegyes bála		árkorrekciós hatás
Tiltott	veszélyes hulladék csomagolása, veszélyes hulladék, 1 dl-nél kisebb űrtartalmú palackok	
A bálák minőségi besorolásánál szakmai szempont a pvc tartalommal terhelt (előfordul címke és palack formában is) és a blokátoros adalékkal gyártott bálán belüli részaránya.		

Üveg csomagolási hulladékok esetén:

A közszolgáltatóknál megjelenő üveghulladékok minőség szerint három kategóriára oszthatók:

- „A” minőség – kevésbé szennyezett
- „B” minőség – közepesen szennyezett
- „C” minőség – erősen szennyezett

Idegenanyag típusa	„A” kategória max. g/t	„B” kategória max. g/t	„C” kategória max. g/t
Mágnesezhető fém tartalom	1 500	2 000	3 000
Nem mágnesezhető fém tartalom	500	700	850
Kő, kerámia, porcelán és hőálló üveg	1 500	2 000	3 000
Szerves anyag (papír, műanyag stb.)	5 000	7 000	8 500
Pb és Cd tartalom (ólom, kadmium)	150	150	150

Idegenanyag típusa	„A” kategória max. g/t	„B” kategória max. g/t	„C” kategória max. g/t
Szemcseméret		<i>A 8 mm-nél kisebb szemcseméretből egyik esetben sem lehet több, mint a beszállított mennyiség max. 10%-a</i>	

Fém csomagolási hulladékok esetén:

A begyűjtött fém csomagolási hulladékot legalább mágnesezhető fém (ónozott vas konzervdoboz) és alumínium csomagolási hulladék (italos doboz) frakcióra kell szétválogatni. Amennyiben a vegyes fém csomagolási hulladék között aeroszolos palack is található annak elkülönített kezelését, hasznosítóhoz, annak hiányában ártalmatlanítóhoz történő eljuttatását biztosítani kell.

Az alumínium italos dobozokat általában bálázva lehet átadni a hasznosítóknak. Az italos doboz bálákat egyben tartó rögzítő-elemek eltávolítása után a báláknak könnyen szét kell esniük.

A vas hulladékot konténerbe rakva, ömlesztve lehet általában átadni a hasznosítóknak.

A vegyes települési hulladékválogatók által elkülönített hulladékok meghatározása és minőségi követelményei

- A **PET palackokat** színre kell válogatni és bálázott formában kell a hasznosítónak átadni. A palackoknak egészben, nem aprított állapotban kell maradniuk a válogatást követően.
- A **PP-HDPE flakonokat** bálázott formában kell a hasznosítónak átadni. A flakonoknak egészben, nem aprított állapotban kell maradniuk a válogatást követően.
- Az **LDPE fóliát** válogatva (ha lehet natúr és színes) és bálázott formában kell a hasznosítónak átadni, az egyes fólia darabok lehetőleg ne legyenek kisebbek, mint 200 x 200 mm.
- Az **alumínium italos dobozokat** bálázva lehet átadni a hasznosítóknak. Az italos doboz bálákat egyben tartó rögzítő-elemek eltávolítása után a báláknak könnyen szét kell esniük.
- A **vas hulladékot** konténerbe rakva, ömlesztve lehet átadni a hasznosítóknak.
- Az MSZ EN 643:2014 **Papír és karton** szabvány kimondja, hogy „a személeválogató telepekről származó begyűjtött papír alkalmatlan a papíripari felhasználásra”.